ŚLĄSKO-DĄBROWSKI

DZIENNIK WOJEWÓDZKI

NR 13 · KATOWICE, DNIA 11 MAJA 1946

TREŚĆ:

DZIAŁ URZĘDOWY

206.

DEKRET

z dnia 21 grudnia 1945 r.

o podatku obrotowym

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 23 z dnia 5 lutego 1946 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Dział I.

Obowiązek podatkowy.

Art. 1. 1. Podatkowi podlegają prywatno-prawne zawodowe i odpłatne świadczenia rzeczy lub usług, wykonywane na obszarze Rzeczypospolitej.

2. Obowiązek podatkowy istnieje niezależnie od tego, czy wykonywanie świadczeń objętych ust. 1. odbywa się z zachowaniem warunków prawem przepisanych.

Art. 2. 1. Obowiązek podatkowy ciąży na osobach fizycznych, prawnych oraz spadkach wakujących (nieobjętych), wykonywujących świadczenia objęte art. 1.

2. Jeżeli świadczenia są wykonywane przez spółki jawne, komandytowe oraz spółki nie będące spółkami handlowymi — obowiązek podatkowy ciąży na tych spółkach.

3. Na przedsiębiorstwach państwowych i samorządowych oraz na przedsiębiorstwach pozostających pod zarządem państwowym lub samorządowym ciąży obowiązek podatkowy niezależnie od tego, czy mają odrębną osobowość prawną.

Art. 3. Wolne od podatku są:

1. świadczenia przedsiębiorstw państwowych i związków samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstw pozostających pod zarządem państwowym lub związków samorządu terytorialnego, prowadzonych wyłącznie na potrzeby administracji państwowej lub związków samorządu terytorialnego;

2. świadczenia przedsiębiorstw państwowych, rozliczających się centralnie ze Skarbem Państwa w ramach budżetu państwowego i wymienionych w zarządzeniu Ministra Skarbu, ogłoszonym w Monitorze Polskim;

3. sprzedaż wytworów własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego, nie przerobionych sposobem przemysłowym, dokonywana bez utrzymywania w tym celu stałych miejsc sprzedaży poza obrębem własnych lub dzierżawionych gruntów. Gospodarstwem rolnym w rozumieniu dekretu niniejszego jest gospodarstwo określone w przepisach o podatku gruntowym; podlegają jednak podatkowi:

a) sprzedaż wytworów gospodarstwa mlecznego, prowadzonego na obszarze gminy miejskiej, które nie posiada własnych lub dzierżawionych gruntów rolnych na obszarze tejże gminy lub na obszarze gmin bezpośrednio z nią sąsiadujących, bądź też jeżeli płody rolne z tych gruntów nie wystarczają na zaspokojenie potrzeb hodowli w zakresie racjonalnego żywienia zwierząt,

b) sprzedaż drewna z wyrębów leśnych, dokonywanych przez kupców;

4. dzierżawa lub najem nieruchomości albo ich części; podlega jednak podatkowi najem pomieszczeń przy wykonywaniu przedsiębiorstwa usługowego (hotele, pensjonaty, zajazdy itp.).

5. nauczanie w zakładach naukowych oraz praca zawodowa nauczycieli i wychowawców młodzieży;

6. twórczość lub działalność naukowa, oświatowa, artystyczna, literacka i publicystyczna, nie połączona z prowadzeniem przedsiębiorstwa;

7. czynności polegające przeważnie na pracy fizycznej, której celem nie jest wytwarzanie lub przetwarzanie i które też nie są rzemiosłem w rozumieniu prawa przemysłowego;

8. świadczenia spełniane za wynagrodzeniem, podlegającym podatkowi od wynagrodzeń;

9. operacje kredytu długoterminowego;

10. sprzedaż eksportowa dokonywana na rachunek własny lub na rachunek krajowych przedsiębiorstw eksportowych oraz świadczenia dla firm zagranicznych, wynikające z obrotu uszlachetniającego czynnego, pod warunkiem udowodnienia tych obrotów prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi. Pojęcie krajowego przedsiębiorstwa eksportowego określi w drodze rozporządzenia Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu, Aprowizacji i Handlu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Żeglugi i Handlu Zagranicznego;

11. świadczenia szpitali, odpowiadających warunkom określonym w art. 3 lit. a) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zakładach leczniczych (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 382), klinik szkół akademickich, prowadzonych przez instytucje społeczne ośrodków zdrowia i przychodni oraz świadczenia sanatoriów państwowych, a także sanatoriów i domów wypoczynkowych, prowadzonych przez zrzeszenia pracownicze, działające na podstawie prawa o stowarzyszeniach, bądź przez związki zawodowe lub ich zrzeszenia, a użytkowanych wyłącznie przez członków tych stowarzyszeń lub związków oraz ich rodziny;

12. świadczenia stołówek prowadzonych przez zakłady pracy, zrzeszenia pracownicze, działające na podstawie prawa o stowarzyszeniach oraz związki zawodowe, a użytkowanych wyłącznie przez pracowników tych zakładów, członków stowarzyszeń lub związków oraz ich rodziny;

13. świadczenia pracowniczych kas ubezpieczeń oraz prowadzonych przez zrzeszenia pracownicze, wolnozawodowe i związki zawodowe kas pomocy członkom tych zrzeszeń lub związków (emerytalnych, pożyczkowo-oszczędnościowych, pogrzebowych itp.);

14. świadczenia prowadzonych lub utrzymywanych przez Państwo, związki samorządowe, szkoły akademickie, zakony i zgromadzenia zakonne prawnie uznanych wyznań religijnych, zrzeszenia działające na podstawie prawa o stowarzyszeniach lub prawa przemysłowego, związki zawodowe, instytucje dobroczynne lub fundacje:

a) burs, internatów, zakładów poprawczych, przytułków, schronisk noclegowych itp. urządzeń o celach opieki społecznej, jeżeli te świadczenia są spełniane na rzecz osób, korzystających z opieki,

b) bibliotek, czytelni, świetlic, muzeów, galerii sztuki i przedsięwzięć wystawowych;

15. świadczenia prowadzonych we własnym zarządzie i na własny rachunek przez Państwo, związki samorządu terytorialnego oraz szkoły akademickie: laboratoriów do badania produktów, zakładów dezynfekcyjnych, zakładów oczyszczania miast, wodociągów i kanalizacji, łaźni, kąpielisk, rzeźni, targowisk, telefonów oraz lombardów;

16. świadczenia stowarzyszeń sportowych, turystycznych i krajoznawczych, polegające na udostępnianiu używania ich urządzeń, przeznaczonych wyłącznie dla członków tych stowarzyszeń;

17. przedstawienia sceniczne, choreograficzne oraz produkcje wokalne i muzyczne z wyjątkiem produkcyj, wykonywanych w zakładach gastronomicznych oraz z wyjątkiem wyświetlania filmów, choćby połączonego z innego rodzaju produkcjami;

18. przemysł ludowy i domowy oraz praca chałupnicza albo rzemieślnicza, wykonywane ubocznie przez rolników lub pracowników rolnych osobiście albo z udziałem najwyżej jednego członka najbliższej rodziny;

19. odnajmowanie pokojów umeblowanych, jeżeli ilość odnajmowanych pokojów nie przewyższa trzech;

20. utrzymywanie stołowni, jeżeli ilość stołowników nie przekracza dziesięciu;

21. kwoty za dostarczone spółdzielniom przez związek rewizyjny do użytku tychże spółdzielni księgi handlowe, druki, podręczniki, czasopisma, plakaty i.t.p. inne środki propagandy spółdzielczości;

22. spółdzielnie wykonywujące świadczenia zwolnione od podatku na podstawie pkt. 5—8;

23. świadczenia wykonywane przez członków spółdzielni — rzemieślników, chałupników oraz osoby trudniące się przemysłem ludowym lub domowym na rachunek spółdzielni rzemieślniczych, wymienione w art. 17 ust. 1 pkt 3 lit. b).

Art. 4. 1. Obowiązek podatkowy powstaje z chwilą rozpoczęcia wykonywania świadczeń podlegających podatkowi (art. 1).

2. Obowiązek podatkowy kończy się z upływem roku podatkowego, w ciągu którego zaprzestano wykonywania świadczeń podlegających podatkowi lub ukończono rozrachunek z tytułu dokonanych świadczeń (art. 15 ust. 3 i 4).

Art. 5. Rokiem podatkowym jest rok kalendarzowy, w którym powstaje obrót podatkowy (art. 15 i 16).

Dział II.

Obowiązek zgłoszenia.

Art. 6. 1. Obowiązek podatkowy należy corocznie zgłosić. Zgłoszenia dokonywa się przez nabycie kart rejestracyjnych. Obowiązek zgłoszenia nie dotyczy osób, wykonywujących wyłącznie świadczenia zwolnione od podatku na podstawie art. 3.

2. Kartę rejestracyjną nabywa się:

1) na każdy należący do przedsiębiorstwa oddzielny zakład handlowy, usługowy, przemysłowy, rzemieślniczy i górniczy oraz na każdy oddzielny skład;

2) na każde przedsiębiorstwo handlu obnośnego, rozwoźnego i jarmarcznego, na każde przedsiębiorstwo wyrębu lasu oraz na każde przedsiębiorstwo wykonywane bez utrzymywania oddzielnych zakładów;

3) na każde zajęcie zawodowe i wszelkie inne zatrudnienia o celach zarobkowych.

Art. 7. 1. Za oddzielny zakład handlowy lub usługowy uważa się stałe lub ruchome, zamknięte lub otwarte pomieszczenie albo część takiego pomieszczenia, albo dwa lub więcej bezpośrednio ze sobą połączo-

nych lub znajdujących się w obrębie jednego obejścia pomieszczeń, w których dokonywa się czynności handlowych lub usługowych.

2. Za oddzielny zakład w przedsiębiorstwie komunikacyjnym uważa się cały zespół urządzeń objętych jedną koncesją.

3. Za oddzielny zakład przemysłowy (wytwórnię, pracownię, warsztat, zakład rzemieślniczy) uważa się stałe lub ruchome zamknięte lub otwarte pomieszczenie albo część takiego pomieszczenia, albo też dwa lub więcej pomieszczeń, bądź znajdujących się w obrębie jednego obejścia, bądź też stanowiących jednolity zespół gospodarczy i służących do jednego rodzaju produkcji lub choćby do kilku rodzajów, jeżeli stanowią one kolejne stopnie obróbki albo przeróbki tych samych materiałów i wytworów lub znajdują się w związku uzasadnionym potrzebami głównej produkcji.

4. Za oddzielny zakład górniczy uważa się zespół szybów, sztolni, wież wiertniczych i tym podobnych urządzeń należących do jednego przedsiębiorstwa, a znajdujących się w obrębie jednego terenu kopalnianego i służących do wydobywania tego samego produktu; wydobywania ubocznych produktów kopalnianych przy prowadzeniu głównej eksploatacji górniczej nie uważa się za oddzielny zakład.

5. Za oddzielny skład uważa się zamknięte lub otwarte pomieszczenie albo część takiego pomieszczenia albo dwa lub więcej bezpośrednio połączonych ze sobą pomieszczeń poza obrębem zakładu, służących wyłącznie do przechowywania, przesuszania, oczyszczania, sortowania, brakowania, przeładowywania lub pakowania towarów przeznaczonych do sprzedaży, jak również do przechowywania maszyn, narzędzi, surowców i materiałów niezbędnych do produkcji, tudzież zapasów żywności, odzieży itp. artykułów służących do zaopatrywania własnych robotników.

6. Za przedsiębiorstwo handlu obnośnego uważa się sprzedaż towarów ze skrzyni, kufra, walizy, kosza i innych opakowań przenoszonych z miejsca na miejsce przez sprzedawcę.

7. Za przedsiębiorstwo handlu rozwoźnego uważa się sprzedaż towarów z wozu, łodzi i innych urządzeń poruszanych siłą mechaniczną, ludzką lub zwierzęcą.

8. Za przedsiębiorstwo handlu jarmarcznego uważa się sprzedaż towarów na jarmarkach i targach, trwających ponad trzy dni, przez osoby, które nie posiadają stałego zakładu; stoiska, kiosku lub innego pomieszczenia na targach, jarmarkach i wystawach gospodarczych nie uważa się za oddzielny zakład.

9. Za oddzielne przedsiębiorstwo uważa się każdy wyrąb lasu wraz z pierwiastkową obróbką drewna, dokonywany w obrębie jednej lub kilku graniczących ze sobą parcel (oddziałów) leśnych.

10. Za obejście w rozumieniu niniejszego dekretu uważa się wszelkiego rodzaju budynki i budowle wraz z podwórzami, placami składowymi, przejściami, dojazdami itp. gruntami, przylegającymi do budynków i budowli, o ile należą one do jednej osoby lub kilku osób w częściach ułamkowych i nie są przedzielone ulicą, placem publicznym lub obcą własnością.

Art. 8. Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrami Przemysłu oraz Aprowizacji i Handlu służy prawo określania w drodze rozporządzenia poszczególnych rodzajów zakładów jako handlowych, przemysłowych bądź usługowych.

Art. 9. 1. Jeżeli przedsiębiorstwo przemysłowe oprócz zakładu przemysłowego prowadzi także zakład handlowy celem sprzedaży w nim wytworów własnej produkcji, zakład handlowy uważa się za oddzielny w rozumieniu art. 6 ust. 2 pkt 1.

2. Sprzedaż własnych wytworów dokonywana w tym samym obejściu, w którym mieści się zakład przemysłowy, nie stanowi oddzielnego zakładu handlowego.

Art. 10. Ceny kart rejestracyjnych wynoszą:

Oznaczenie zakładów przedsiębiorstw i zajęć	W miastach ponad 100.000 mieszkańc.	W miastach do 100.000 mieszkańc.	W gminach wiejskich
	rocznie złotych		
1. *Zakłady handlowe i usługowe:*			
a) o obrocie rocznym do 1.000.000 zł	600	300	150
b) o obrocie rocznym ponad 1.000.000 zł	1500	1000	500
2. *Przedsiębiorstwa handlu:*			
a) rozwoźnego i jarmarcznego .	300	300	300
b) obnośnego	100	100	100
3. *Zakłady przemysłowe, rzemieślnicze i górnicze oraz przedsiębiorstwa wyrębu lasu:*			
a) o obrocie rocznym do 1.000.000 zł	300	150	100
b) o obrocie rocznym ponad 1.000.000 zł	1500	1500	1500
4. *Składy:*	100	100	100
5. *Zajęcia zawodowe:*			
a) pośrednicy giełdowi (maklerzy handlowi, ekspedytorzy międzymiastowi (nie posiadający taboru) i celni	500	500	500
b) pomocnicy podróżujący, inspektorzy i ajenci zakładów ubezpieczeń, przedsiębiorstw przewozowych, komunikacyjnych i instytucyj kredytowych	200	200	200
c) lekarze, lekarze weterynarii, lekarze dentyści i technicy dentystyczni, felczerzy, położne, pielęgniarki dyplomowane, adwokaci notariusze, obrońcy sądowi, inżynierowie oraz technicy	300	200	100
6. *Wszelkie inne przedsiębiorstwa, zakłady oraz zajęcia zawodowe i zatrudnienia o celach zarobkowych:*			
a) o obrocie rocznym do 1.000.000 zł	200	150	100
b) o obrocie rocznym ponad 1.000.000 zł	1500	1000	500

Art. 11. 1. Podstawą do zaliczenia miejscowości na dany rok podatkowy do jednej z grup, wymienionych w art. 10, jest stan na dzień 1 grudnia roku bezpośrednio poprzedzającego rok podatkowy.

2. W przypadkach, w których cena karty rejestracyjnej jest uzależniona od wysokości obrotu, za obrót przyjmuje się kwotę ostatniego obrotu ustalonego choćby jeszcze nieprawomocnie przy wymiarze podatku obrotowego, a w zakładach (przedsiębiorstwach) nowopowstałych — kwotę obrotu, zadeklarowaną przez podatnika. Jeżeli okaże się, że obrót przez podatnika osiągnięty lub ustalony przy choćby jeszcze nieprawomocnym wymiarze podatku obrotowego przekroczył kwotę 1.000.000 zł, na podatniku ciąży obowiązek dopłaty do ceny pierwotnie nabytej karty rejestracyjnej w ciągu dni siedmiu, licząc od dnia otrzymania decyzji lub osiągnięcia wyższego obrotu. Dopłatę uiszcza się w stosunku całorocznym, jeżeli zakład (przedsiębiorstwo) uruchomiono przed dniem 1 lipca, w stosunku zaś półrocznym, jeżeli uruchomienie nastąpiło w dniu lub po dniu 1 lipca.

Art. 12. Na przedsiębiorstwa lub zajęcia wykonywane w dwóch lub więcej miejscowościach, dla których przewidziane są różne ceny kart rejestracyjnych, nabywa się karty rejestracyjne według ceny, odpowiadającej miejscowości, dla której przewidziano cenę najwyższą.

Art. 13. 1. Karty rejestracyjne nabywa się na każdy rok podatkowy w miesiącu styczniu tegoż roku.

2. Jeżeli wykonywanie przedsiębiorstwa lub zajęcia rozpoczęto albo też zakład lub skład otworzono w ciągu roku podatkowego — kartę rejestracyjną należy nabyć przed rozpoczęciem odpowiedniej działalności. Cena karty wynosi pełną kwotę określoną w art. 10, jeżeli działalność rozpoczęto przed dniem 1 lipca, a połowę tej kwoty, jeżeli działalność rozpoczęto w dniu lub po dniu 1 lipca.

3. Na przedsiębiorstwa, wykonywane w miejscowościach uzdrowiskowych i leczniczych sezonowo, t. j. nie dłużej niż przez 6 miesięcy w ciągu roku, można nabywać karty rejestracyjne za cenę wynoszącą połowę kwoty określonej w art. 10. W innych miejscowościach na przedsiębiorstwa sezonowe można nabywać karty rejestracyjne za połowę ceny (art. 10) za zezwoleniem właściwego urzędu skarbowego (rewizyjnego). Jeżeli przedsiębiorstwo wykonywane jest w dalszym ciągu po upływie okresu sześciomiesięcznego, na podatniku ciąży obowiązek dopłacenia różnicy między ceną całoroczną i półroczną karty w ciągu siedmiu dni od upływu okresu sześciomiesięcznego.

Art. 14. 1. Karta rejestracyjna jest ważna na okres, na który została nabyta.

2. Zmiana miejsca wykonywania przedsiębiorstwa (położenia zakładu) lub zajęcia nie powoduje obowiązku ponownego nabycia karty rejestracyjnej pod warunkiem zawiadomienia w ciągu dni siedmiu, licząc od dnia rozpoczęcia czynności związanych z przeniesieniem, zarówno urzędu skarbowego (rewizyjnego), który wydał kartę, jak i urzędu skarbowego (rewizyjnego), właściwego dla nowego miejsca wykonywania przedsiębiorstwa (położenia zakładu) lub zajęcia. Jeżeli w nowym miejscu wykonywania przedsiębiorstwa (położenia zakładu) lub zajęcia obowiązują wyższe ceny kart rejestracyjnych, na podatniku ciąży obowiązek dopłacenia w ciągu siedmiu dni, licząc od dnia rozpoczęcia czynności związanych z przeniesieniem, różnicy cen w urzędzie skarbowym (rewizyjnym), właściwym dla nowego miejsca wykonywania przedsiębiorstwa (położenia zakładu) lub zajęcia.

3. W razie zaginięcia karty rejestracyjnej urząd skarbowy (rewizyjny), który wydał kartę, wystawi na prośbę podatnika zaświadczenie, stwierdzające nabycie karty.

Dział III.

Podstawa opodatkowania.

Art. 15. 1. Podstawę opodatkowania stanowi obrót.

2. Obrotem jest odpłata za świadczenie będące przedmiotem podatku (art. 1), poza przypadkami wymienionymi w art. 16.

3. Jeżeli jednak w przypadku wykonania częściowego, umowa o świadczenie nie zawiera danych, umożliwiających określenie należności za spełnione świadczenie, to obrót stanowi zapłata rzeczywiście w roku podatkowym otrzymana.

4. Przy świadczeniach, związanych z wykonywaniem wolnego zajęcia zawodowego (art. 10, pkt 5), lit. c), obrót stanowi zapłata rzeczywiście w roku podatkowym otrzymana.

5. Nie włącza się do obrotu państwowych i komunalnych podatków oraz opłat pośrednich, pobieranych od towarów wytwarzanych przez podatnika, jak również wszelkich innych podatków i opłat, które obciążają lub mogą obciążyć obrót.

6. Wyłącza się z obrotu po udowodnieniu prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi koszty przewozu i ubezpieczenia towarów wyłożone za nabywcę, wartość zwróconych towarów, udzielonych bonifikat i skont oraz sumę odsetek prolongacyjnych pobranych przy świadczeniach rzeczy, jeżeli zwrot towaru, udzielenie bonifikaty lub skonta albo pobranie odsetek prolongacyjnych dotyczy świadczeń dokonanych w tym samym roku podatkowym, w którym powstał obrót, lub w roku poprzedzającym rok podatkowy.

Art. 16. 1. W instytucjach kredytu krótkoterminowego obrotem jest suma należnych lub zapłaconych procentów i innych wynagrodzeń za świadczenia oraz zysk brutto z dokonanych operacyj obcymi walutami, dewizami, tudzież wszelkiego rodzaju papierami wartościowymi.

2. W zakładach ubezpieczeń nie opartych na wzajemności obrotem jest:
1) całkowita suma pobranych składek od ubezpieczeń bezpośrednich,
2) połowa pobranych składek od ubezpieczeń pośrednich (reasekuracyj);

do obrotu nie wlicza się składek na rzecz straży ogniowych.

3. W zakładach ubezpieczeń opartych na wzajemności, a ograniczających swoją działalność w ubezpieczeniach bezpośrednich do swoich członków, obrotem jest połowa składek wymienionych w ust. 2 pkt 1) i 2); do obrotu nie wlicza się składek na rzecz straży ogniowych.

4. U komisanta przy czynnościach komisowej sprzedaży obrotem jest suma należnej prowizji oraz innych wynagrodzeń za wykonane usługi, jeżeli komisant:
1) działa na rachunek osób, opłacających podatek w myśl dekretu niniejszego z tytułu sprzedaży towarów, będących przedmiotem komisu;
2) prowadzi prawidłowe księgi handlowe i udowodni stosunek komisu umową pisemną lub korespondencją;
3) nie otrzymuje dla siebie, niezależnie od umówionego wynagrodzenia komisowego, bądź zamiast wynagrodzenia, różnicy między ceną istotnie osiągniętą a ceną sprzedażną ustaloną w umowie komisu.

Przy czynnościach komisu, nie odpowiadających wszystkim wyżej określonym warunkom, uważa się za obrót całkowitą sumę odpłaty, jaka przypadłaby komisantowi, gdyby działał na rachunek własny. Nie wymaga się warunku, określonego w pkt 1), jeżeli komisant działa na rachunek osób trzecich przy sprzedaży tych produktów rolnych oraz surowców i półwyrobów, niezbędnych dla rolnictwa lub przemysłu krajowego, których wykaz ustali Minister Skarbu w porozumieniu z właściwymi ministrami. Ministrowi Skarbu służy prawo zwalniania komisantów od obowiązku prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych, jeżeli stosunek komisowy i obrót wynika z prawidłowo prowadzonych ksiąg handlowych komitenta.

5. U komisanta — przy czynnościach komisowego zakupu — obrotem jest całkowita suma odpłaty, jaka przypadłaby komisantowi, gdyby działał na rachunek własny. W przedsiębiorstwach państwowych i związków samorządu terytorialnego oraz ich zrzeszeniach, w przedsiębiorstwach pozostających pod zarządem państwowym lub związków samorządu terytorialnego oraz w spółdzielniach, o których mowa w art. 17 ust. 3, przy czynnościach komisowego zakupu obrotem jest kwota otrzymanej prowizji oraz innych wynagrodzeń za wykonane usługi pod warunkami wymienionymi w ust. 4, który ma tu odpowiednie zastosowanie.

6. Przy czynnościach wszelkiego rodzaju pośrednictwa obrotem jest prowizja i inne wynagrodzenia za wykonane usługi. Jeżeli jednak pośrednik posiada towar lub nim dysponuje, obrotem jest całkowita suma odpłaty, jakaby mu przypadła, gdyby działał we własnym imieniu i na własny rachunek. Przepisu zdania poprzedniego nie stosuje się do ajentów działających w imieniu na rzecz przedsiębiorstw państwowych i związków samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstw pozostających pod zarządem państwowym lub związków samorządu terytorialnego.

7. U ekspedytora obrót stanowią wszelkie wynagrodzenia należne za świadczenia, wykonywane w granicach zawartych przez niego umów ekspedycji, z odliczeniem poniesionych przez ekspedytora w imieniu i na rachunek zleceniodawcy i należycie udowodnionych kosztów, związanych z wykonaniem umowy ekspedycji, jak

np. kosztów przewozu obcymi środkami przewozowymi, wydatków na opłacenie należności celnych, ubezpieczenia itp., jeżeli w myśl umowy ekspedytor obowiązany jest wyliczyć się wobec zleceniodawcy z wysokości rzeczywiście poniesionych wydatków i kosztów.

Art. 17. 1. Stawki podatku wynoszą:

1) 1% — a) od obrotów, osiągniętych z wykonywania przedsiębiorstw wydawnictw książek, dzienników, oraz czasopism, drukowanych na obszarze Rzeczypospolitej.

b) od obrotów, osiągniętych ze sprzedaży lub wymiany nabytych w tym celu i nieprzerobionych towarów przez spółdzielnie należące do związków rewizyjnych, jak również przez przedsiębiorstwa państwowe i związków samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstwa pozostające pod zarządem państwowym lub związków samorządu terytorialnego,

2) 2% — a) od obrotów osiągniętych ze sprzedaży lub wymiany nabytych w tym celu i nieprzerobionych towarów z wyjątkiem obrotów osiągniętych przez podatników wymienionych w pkt 1) lit. b) oraz z wyjątkiem sprzedaży w aptekach,

b) od obrotów, osiągniętych z czynności kredytowych z wyjątkiem zysku brutto z dokonanych operacyj obcymi walutami, dewizami, tudzież wszelkiego rodzaju papierami wartościowymi.

c) od obrotów, osiągniętych przez zakłady ubezpieczeniowe z ubezpieczeń na życie i od wypadków.

Nie uważa się za przerób towaru czynności przygotowawczych, dokonywanych zgodnie z istniejącymi zwyczajami przed sprzedażą tych towarów w przedsiębiorstwach handlowych lub na ich zlecenie w obcych przedsiębiorstwach przemysłowych.

3) 1,5% — a) od obrotów, osiągniętych ze sprzedaży lub wymiany surowców, półwyrobów lub wyrobów gotowych wytworzonych na rachunek własny we własnym lub obcym przedsiębiorstwie przez zatrudniające do 50 robotników i zatrudnionych przy produkcji udziałowców spółdzielnie należące do związków rewizyjnych.

b) od obrotów, osiągniętych przez spółdzielnie, należące do związków rewizyjnych i zrzeszające rzemieślników, chałupników oraz osoby trudniące się przemysłem ludowym lub domowym, ze sprzedaży lub wymiany wyrobów gotowych, wytworzonych sposobem rzemieślniczym przez spółdzielnię lub na jej rachunek przez jej członków,

4) 3% — od obrotów, osiągniętych ze sprzedaży lub wymiany surowców, półwyrobów lub wyrobów gotowych, wytworzonych na rachunek własny we własnym lub obcym przedsiębiorstwie, z wyjątkiem obrotów osiągniętych przez podatników wymienionych w pkt 3) oraz z wyjątkiem sprzedaży w aptekach,

5) 6% — od obrotów, osiągniętych przez zakłady ubezpieczeniowe, z wyjątkiem obrotów z ubezpieczeń na życie i od wypadków,

6) 8% — od obrotów, osiągniętych z prowizji i innych wynagrodzeń (art. 16 ust. 4 zdanie 1, ust. 5 zdanie 2 i ust. 6 zdanie 1),

7) 4% — od wszystkich niewymienionych w punktach poprzedzających obrotów.

2. Przewidziane w ust. 1 stawki dotyczą poszczególnych rodzajów świadczeń. Jeżeli podatnik wykona świadczenia kilku rodzajów podlegające różnym stawkom — do każdego rodzaju świadczeń stosuje się stawkę właściwą dla danego rodzaju świadczenia. Jeżeli świadczenie usług połączone jest ze świadczeniem nabytych lub wytworzonych w tym celu towarów, obrót osiągnięty z tego tytułu podlega stawce właściwej dla obrotu za świadczenia usług.

3) Stawki podatkowe, o których mowa w ust. 1 pkt. 1 lit. b) i pkt. 3 przysługują spółdzielniom umieszczonym w wykazie, który ustala Minister Skarbu.

4. Dla podatników, którzy wbrew przepisom nie prowadzą w ogóle ksiąg handlowych, uproszczonych lub podatkowych albo prowadzą je nieprawidłowo, podwyższa się o 50% stawki podatku wymienione w ust. 1, pkt 1) lit. a), pkt 2, lit. a), pkt 4), pkt 6) i 7). W przypadku rozpoczęcia prowadzenia ksiąg w ciągu roku podatkowego podwyżka stawek podatku ustaje z końcem miesiąca, w którym rozpoczęto prowadzenie ksiąg.

Art. 18. Upoważnia się Ministra Skarbu do wprowadzenia w drodze rozporządzenia obowiązku wpłacania zaliczek na podatek obrotowy dla wszystkich lub niektórych grup podatników. Rozporządzenie to określi sposób obliczania zaliczek i terminy ich płatności.

Art. 19. Różnice pomiędzy ustaloną przez władzę wymiarową za rok podatkowy kwotą podatku a kwotą należnych zaliczek płatna jest w ciągu miesiąca od dnia doręczenia decyzji.

Dział IV.

Zryczałtowanie i scalenie podatku.

Art. 20. Upoważnia się Ministra Skarbu do zryczałtowania w drodze rozporządzenia poboru podatku od podatników, nie prowadzących ksiąg handlowych, bez ustalenia sum obrotu w poszczególnym przypadku. Ryczałtem mogą być objęte równocześnie podatek oraz należność za kartę rejestracyjną. Rozporządzenie Ministra Skarbu ustali również sposób zryczałtowania podatku oraz terminy płatności.

Art. 21. Upoważnia się Ministra Skarbu do wprowadzenia w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami scalonego podatku obrotowego od obrotów, wynikających ze sprzedaży poszczególnych rodzajów towarów przez poszczególnych podatników od wszystkich lub niektórych faz i rodzajów obrotów. Stawki tego podatku mogą być ustalone od jednostki wagi lub od sztuki. Na wniosek Ministra Skarbu przedstawiony w porozumieniu z Prezesem Centralnego Urzędu Planowania może Rada Ministrów ustalać stawki scalonego podatku obrotowego wyższe od stawek, jakieby wynikły ze zsumowania stawek podatku obrotowego za poszczególne fazy i rodzaje obrotów.

Dział V.

Ulgi.

Art. 22. Minister Skarbu może w drodze rozporządzeń zwalniać od podatku całkowicie lub częściowo poszczególne rodzaje świadczeń w całym Państwie lub na poszczególnych jego obszarach.

Art. 23. Urząd skarbowy (rewizyjny) może zwolnić od podatku podatników, których podatek nie przewyższałby kwoty 1.000 zł w stosunku rocznym.

Dział VI.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 24. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszego dekretu tracą moc wszelkie przepisy w przedmiotach nim unormowanych, a w szczególności:

1) ustawa z dnia 4 maja 1938 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 34. poz. 292) zmieniona dekretem Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 20 listopada 1944 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 62);

2) dekret Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 4 listopada 1944 r. o dodatku wojennym do podatku obrotowego (Dz. U. R. P. Nr 11, poz. 59);

3) ustawa z dnia 25 kwietnia 1938 r. o opłatach rejestracyjnych od przedsiębiorstw i zajęć (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 293) z późniejszymi zmianami (Dz. U. R. P. 1944 r. Nr. 15. poz. 86 i z 1945 r. Nr. 12, poz. 66);

4) art. 96, 97, 98, 99 i 100 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 64. poz. 404);

5) przepisy ustaw szczególnych, w częściach dotyczących podmiotowych zwolnień od podatku obrotowego.

2. Przepisy wymienione w ust. 1 stosuje się jednak do podatku obrotowego oraz do opłat rejestracyjnych, przypadających za czas do dnia 31. grudnia 1945 r.

Art. 25. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 26. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1. stycznia 1946 r.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej: Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów: Edward Osóbka-Morawski
Minister Skarbu: Konstanty Dąbrowski

207.
DEKRET
z dnia 8. stycznia 1946 r.
o podatku dochodowym

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 2, poz. 14, z dnia 29 stycznia 1946 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Dział I.
Obowiązek podatkowy.

Art. 1. (1) Obowiązkowi podatkowemu podlegają osoby fizyczne, prawne oraz spadki wakujące (nieobjęte).

(2) Przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe podlegają obowiązkowi podatkowemu a mianowicie każde przedsiębiorstwo oddzielnie niezależnie od tego, czy ma odrębną osobowość prawną.

Art. 2. (1) Przedsiębiorstwa państwowe i związków samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstwa i majątki pozostające pod zarządem państwowym lub związków samorządu terytorialnego, nie objęte planem gospodarczym Państwa (art. 34), a nadto spółdzielnie należące do związku rewizyjnego, podlegają opodatkowaniu według przepisów działu II.

(2) Objęte planem gospodarczym Państwa przedsiębiorstwa państwowe i związków samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstwa i majątki pozostające pod zarządem państwowym lub związków samorządu terytorialnego podlegają opodatkowaniu według przepisów działu IV.

(3) Podatnicy, poza wymienionymi w ust. (1) i (2), podlegają opodatkowaniu według przepisów działu II od dochodu, a nadto według przepisów działu III.

(4) Upoważnia się Ministra Skarbu do pociągania od najbliższego roku podatkowego do obowiązku podatkowego według przepisów działu IV nieobjętych planem gospodarczym Państwa przedsiębiorstw państwowych i związków samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstw i majątków pozostających pod zarządem państwowym lub związków samorządu terytorialnego, jak również przedsiębiorstw o mieszanym kapitale: państwowym, spółdzielczym lub związków samorządu terytorialnego.

Art. 3. (1) Obowiązek podatkowy jest nieograniczony lub ograniczony.

(2) Nieograniczony obowiązek podatkowy obejmuje dochód ze wszystkich źródeł (art. 8) bez względu na miejsce ich położenia.

(3) Ograniczony obowiązek podatkowy obejmuje dochód ze źródeł wymienionych w ust. (5).

(4) Nieograniczonemu obowiązkowi podlegają:

1) osoby fizyczne, mające na obszarze Rzeczypospolitej miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu,
2) spadki wakujące (nieobjęte) po osobach wymienionych w punkcie poprzednim,
3) osoby prawne, których siedziba lub zarząd znajduje się na obszarze Rzeczypospolitej,
4) nie objęte planem gospodarczym Państwa przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe oraz przedsiębiorstwa i majątki pozostające pod zarządem państwowym lub samorządowym.

(5) Ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu podlegają:

1) osoby fizyczne, nie mające na obszarze Rzeczypospolitej miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu, spadki wakujące (nieobjęte) po tych osobach fizycznych oraz osoby prawne, których ani siedziba ani zarząd nie znajdują się na obszarze Rzeczypospolitej, od dochodu, osiąganego na obszarze Rzeczypospolitej z następujących źródeł przychodów:
   a) z nieruchomości oraz z wierzytelności zabezpieczonych na nieruchomościach,
   b) z wykonywania świadczeń rzeczy lub usług, podlegających podatkowi obrotowemu,
   c) z opłat za korzystanie z patentów na wynalazki, wynalazków specjalnych metod produkcji itp. (opłaty licencyjne);
2) osoby fizyczne przybyłe do Rzeczypospolitej na pobyt czasowy w rozmiarze i w warunkach przewidzianych w art. 14 ust. (4).

Art. 4. (1) Obowiązek podatkowy rozpoczyna się z chwilą osiągnięcia przychodów ze źródeł wymienionych w art. 8 i w art. 3 ust. (5) pkt 1).

(2) Dla podatników wymienionych w art. 14 ust. (4) obowiązek podatkowy rozpoczyna się z chwilą osiągnięcia przychodów z czynności zarobkowych.

(3) Obowiązek podatkowy kończy się z upływem roku podatkowego, w ciągu którego ustał przychód ze źródeł wymienionych w art. 8 i w art. 3 ust. (5) pkt 1).

(4) W razie śmierci podatnika podatek wymierza się na imię zmarłego podatnika od dochodu uzyskanego przed śmiercią.

Art. 5. Dochód osób fizycznych i spadków wakujących (nieobjętych) wymienionych w art. 3 ust. (4) pkt 1) i 2) ze źródeł wyszczególnionych w art. 3 ust. (5) pkt 1), znajdujących się poza obszarem Rzeczypospolitej, wyłącza się od opodatkowania, jeżeli będzie udowodnione, że podlegają one tam podatkowi tego samego rodzaju i jeżeli właściwe obce państwo postępuje według zasad wzajemności co do takich samych dochodów ze źródeł położonych na obszarze Rzeczypospolitej.

Zwolnienia podmiotowe.

Art. 6. Od podatku dochodowego wolne są:

1) Skarb Państwa oraz instytucje i związki samorządowe z wyjątkiem przedsiębiorstw państwowych i samorządowych oraz przedsiębiorstw i majątków pozostających pod zarządem państwowym lub samorządowym,
2) przedsiębiorstwa państwowe i związków samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstwa i majątki pozostające pod zarządem państwowym lub związków samorządu terytorialnego, jeżeli prowadzone są wyłącznie na potrzeby administracji państwowej albo związków samorządu terytorialnego,
3) przedsiębiorstwa państwowe, rozliczające się centralnie ze Skarbem Państwa w ramach budżetu państwowego i wyszczególnione w zarządzeniu Ministra Skarbu, ogłoszonym w Monitorze Polskim,
4) przedsiębiorstwa związków samorządu terytorialnego, rozliczające się centralnie ze związkiem samorządowym w ramach budżetu danego związku samorządu terytorialnego i wyszczególnione w zarządzeniu Ministra Skarbu wydanym w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej i ogłoszonym w Monitorze Polskim,
5) osoby uwierzytelnione przy Rządzie Rzeczypospolitej jako przedstawiciele dyplomatyczni lub konsularni państw obcych oraz przydzieleni im urzędnicy i osoby pozostające w ich służbie, jeżeli są cudzoziemcami, a także inne osoby, którym na podstawie układów międzynarodowych lub według zasad prawa międzynarodowego służy przywilej zwolnienia od podatku dochodowego — od dochodu osiąganego że źródeł położonych za granicą,
6) osoby prawne, których dochód zgodnie ze statutem jest obracany w całości na cele ogólnej użyteczności, naukowe, oświatowe, kulturalne, sportowe, wyznaniowe, opieki społecznej i dobroczynne; osoby te podlegają jednak obowiązkowi podatkowemu z tej części dochodu, którą uzyskały z przedsiębiorstw obliczonych na zysk,
7) związki zawodowe, których dochody osiągane z działalności statutowej obracane są w całości na cele przewidziane w statucie,

8) osoby, podlegające podatkowi gruntowemu, jeżeli obok gospodarstwa rolnego bądź wcale nie mają innych źródeł przychodów, wymienionych w art. 8, bądź też jeżeli dochód roczny z tych źródeł nie przekracza kwoty dochodu zwolnionej od podatku w myśl art. 14.

Dział II.

Przedmiot opodatkowania.

Art. 7. (1) Przedmiotem opodatkowania jest dochód.

(2) Dochodem jest suma nadwyżek z poszczególnych źródeł przychodów po potrąceniu niedoborów z pozostałych źródeł (art. 8) z wyjątkiem niedoborów ze sprzedaży przedmiotów i praw majątkowych (art. 8 ust. (2) pkt 6) i po odliczeniu wydatków szczególnych (art. 12).

(3) Za dochód osób podlegających ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu (art. 3 ust. (5) pkt 1) z wierzytelności, zabezpieczonych na nieruchomościach uważa się 65% przychodu z tych wierzytelności.

Art. 8. (1) Nadwyżką lub niedoborem ze źródła przychodów jest różnica między sumą przychodów z tego źródła (art. 9) a kosztami ich uzyskania (art. 10).

(2) Źródłami przychodów są:
1) gospodarstwa rolne, niezwolnione od podatku na podstawie art. 6 pkt 8),
2) inne nieruchomości,
3) przedsiębiorstwa,
4) zajęcia zawodowe i wszelkie inne zatrudnienia o celach zarobkowych z wyjątkiem wynagrodzeń za pracę,
5) kapitały pieniężne i prawa majątkowe,
6) sprzedaż przedmiotów i praw majątkowych,
7) inne źródła niewymienione w punktach poprzedzających.

(3) Nadwyżkę z gospodarstwa rolnego ustala się w stosunku do przychodu przyjętego za podstawę przy wymiarze podatku gruntowego na podstawie normy procentowej określonej rozporządzeniem Ministra Skarbu.

(4) Zasady szacowania różnicy cen sprzedaży i zakupu przedmiotów i praw majątkowych ustala Minister Skarbu w drodze rozporządzenia.

Art. 9. (1) Przychodami są pieniądze lub wartości pieniężne rzeczywiście otrzymane z jednego ze źródeł przychodów określonych w art. 8 i w art. 3 ust. (5) pkt 1), jak również wartość użytkowa tych źródeł lub ich części, jeżeli są użytkowane przez podatnika lub członków jego rodziny w przypadku łącznego opodatkowania (art. 15).

(2) U podatników, prowadzących księgi handlowe, należy się kierować zasadami księgowości, t. j. brać w rachubę również takie zaksięgowane przychody, które mają dopiero wpłynąć, oraz takie koszty, które zostały już zarachowane, chociaż ich jeszcze nie poniesiono, jeżeli odnoszą się do danego roku rachunkowego.

(3) Wartość pieniężną przychodów w naturze oblicza się według przeciętnych cen rynkowych z okresu opodatkowania w miejscu, w którym znajduje się źródło tych przychodów.

Art. 10. (1) Kosztami uzyskania przychodów z poszczególnego źródła są wszelkie koszty ponoszone w celu osiągnięcia, zachowania lub zabezpieczenia przychodów z wyjątkiem kosztów, wymienionych w art. 11. Są przeto również kosztami uzyskania:
1) prawidłowe coroczne odpisy na zużycie; co do terminowych praw majątkowych nabytych odpłatnie odpisy te powinny być obliczane w stosunku do wartości i czasu korzystania; wartość przedmiotów podlegających zużyciu należy przyjąć dla celów obliczenia wysokości odpisów na życie według norm ustalonych w tym celu przez Ministra Skarbu w drodze rozporządzenia,
2) straty częściowe lub całkowite na przedmiotach majątkowych, służących do osiągnięcia, zachowania lub zabezpieczenia przychodów,
3) składki na rzecz związków zawodowych lub grup gospodarczych, do których podatnik należy,
4) odsetki od długów i oparte na szczególnych tytułach prawnych renty i trwałe ciężary,
5) podatki i inne daniny publiczne wraz z dodatkami za zwłokę z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych oraz składki ubezpieczeniowe, przypadające z danego źródła przychodów.

(2) Koszty uzyskania są potrącalne tylko w tym roku podatkowym, w którym zostały poniesione. Prowadzący księgi handlowe mogą jednak jednorazowo odpisać całkowitą wartość przedmiotów, których zwykły okres zużycia nie przekracza lat pięciu lub których koszt nabycia nie przekracza 5.000 zł. Odpisania te mogą być dokonane wyłącznie w tym roku podatkowym, w którym przedmioty zostały nabyte.

Art. 11. Nie uważa się za koszty uzyskania przychodów:
1) wydatków na nabycie, powiększenie lub ulepszenie źródła przychodów; wydatki te jednak należy uwzględnić przy ustalaniu nadwyżki ze sprzedaży przedmiotów majątkowych, i to bez względu na czas ich poniesienia,
2) wydatków na umorzenie długów oraz kapitałów włożonych w źródło przychodów przez osoby z niego korzystające,
3) wydatków na prowadzenie gospodarstwa domowego podatnika i na utrzymanie członków jego rodziny, chyba że są stale zatrudnieni w gospodarstwie rolnym podatnika albo też w jego przedsiębiorstwie,
4) procentów od własnego kapitału włożonego przez podatnika w źródło przychodów,
5) kwot rozdzielonych przez osobę prawną między udziałowców i akcjonariuszów tytułem: a) udziału w zyskach lub dywidend, b) procentów i wynagrodzeń za udzielone pożyczki lub oddane do użytkowania wkłady niepieniężne, jeżeli te procenty i wynagrodzenia przekraczają normy, jakie będą w tym względzie określone w rozporządzeniu Ministra Skarbu,
6) kosztów uzyskania przychodów ze źródeł znajdujących się na obszarze Rzeczypospolitej lub za granicą, jeżeli dochody z tych źródeł w ogóle nie podlegają opodatkowaniu albo są zwolnione od podatku z mocy niniejszego dekretu lub przepisów szczególnych,
7) wydatków na podatek dochodowy, nadzwyczajny podatek od wzbogacenia wojennego, podatek od spadków i darowizn i innych podatków osobistych wraz z należnościami ubocznymi i kosztami egzekucyjnymi,
8) grzywien i kar pieniężnych wraz z należnościami ubocznymi i kosztami egzekucyjnymi.
9) nadwyżek kwot pensyj i wszelkiego rodzaju wynagrodzeń osób, które biorą udział w zarządzie przedsiębiorstwa bądź należą do składu rady nadzorczej, komitetu dyskontowego i komisji rewizyjnej lub działają z ich ramienia, bądź są upoważnione do samodzielnego prowadzenia przedsiębiorstwa, jak również innych pracowników umysłowych na stanowiskach kierowniczych ponad normy, które ustali rozporządzenie Ministra Skarbu z uwzględnieniem rodzaju i rozmiaru przedsiębiorstw, wysokości kapitału i obrotu,
10) ofiar wszelkiego rodzaju,
11) funduszów rezerwowych wszelkiego rodzaju z wyjątkiem wymienionych w art. 13 pkt 9) i 10).

Art. 12. (1) Wydatkami szczególnymi są:
1) oparte na tytułach prawnych renty i trwałe ciężary — jeżeli nie są kosztami uzyskania (art. 10) — z wyjątkiem świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania wolnych od podatku w myśl art. 13 pkt 2,
2) opłaty z tytułu ubezpieczenia osobowego podatnika i będących na jego utrzymaniu małżonka i dzieci do wysokości 3.000 zł rocznie za każdą ubezpieczoną osobę, jeżeli opłaty te zostały uiszczone polskim zakładom ubezpieczeniowym lub zagranicznym dopuszczonym do działalności na obszarze Rzeczypospolitej.

(2) Wydatków szczególnych nie odlicza się przy ustalaniu dochodu podatników, podlegających ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu (art. 3 ust. (5).

Zwolnienia przedmiotowe.

Art. 13. Wolne od podatku są:
1) udziały w zyskach lub dywidendy (art. 11 pkt 5

lit. a), jeżeli są wypłacane przez osobę prawną, której siedziba lub zarząd znajduje się na obszarze Rzeczypospolitej,
2) przychody na pokrycie kosztów utrzymania otrzymane od zamieszkałych na obszarze Rzeczypospolitej osób fizycznych,
3) wygrane loteryjne i losowe, z wyjątkiem wygranych uzyskanych na losy niesprzedane przez osoby trudniące się sprzedażą losów loteryjnych,
4) zapomogi z funduszów publicznych i zrzeszeń zawodowych na popieranie nauki, kultury i sztuki,
5) stypendia dla młodzieży kształcającej się w zakładach naukowych,
6) nadzwyczajne przychody w postaci spadków, legatów, darowizn i posagów,
7) kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczenia na życie,
8) kwoty otrzymane z tytułu spłaty wierzytelności,
9) w zakładach ubezpieczeń przelewy na rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w zakresie potrzebnym dla świadczeń z umów ubezpieczeniowych aktualnych w dniu bilansowym,
10) u podatników, prowadzących księgi handlowe, zyski księgowe, powstające przez to, że podatnik uzyskał od wierzycieli całkowity lub częściowy opust z długów w celu uzdrowienia stosunków majątkowych, nadwyrężonych przez poniesione straty, oraz rezerwy przeznaczone na pokrycie należności, których nieściągalność została udowodniona lub uprawdopodobniona. Warunki, pod którymi wspomniane zyski i rezerwy są wolne od podatku, określi rozporządzenie Ministra Skarbu.

Podstawa opodatkowania.

Art. 14. (1) Opodatkowaniu podlega dochód (art. 7) przekraczający 12.000 zł, a osiągnięty w ciągu roku podatkowego.

(2) Rokiem podatkowym jest rok kalendarzowy lub rachunkowy, w którym dochód został osiągnięty.

(3) Jeżeli okres rachunkowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym, opodatkowaniu podlega dochód osiągnięty w okresie rachunkowym. Okres rachunkowy winien obejmować dwanaście miesięcy.

(4) U osób, które przybyły do Rzeczypospolitej na pobyt czasowy, z góry określony co do czasu trwania, nieprzekraczający jednak sześciu miesięcy, w celu wykonywania przedsiębiorstwa, zajęcia zawodowego lub jakiegokolwiek innego zatrudnienia zarobkowego, przyjmuje się za podstawę opodatkowania dochód osiągnięty w okresie wykonywania tych czynności i stosuje do niego stopę podatku odpowiadającą temu dochodowi, obliczonemu w stosunku rocznym. Jeżeli z góry przewiduje się pobyt dłuższy niż sześć miesięcy, osoby te podlegają nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu (art. 3 ust. (4).

Art. 15. (1) Do dochodu małżonka dolicza się dochód drugiego małżonka sądownie nierozłączonego. Wymiaru dokonuje się w tym przypadku na imię męża.

(2) Dochody krewnych zstępnych dolicza się do dochodu krewnego wstępnego, jeżeli mu służy prawo pobierania pożytków ze źródeł przychodów tych zstępnych.

Art. 16. (1) Dochody z udziału w spółce jawnej, wspólnej własności, wspólnym posiadaniu lub wspólnym użytkowaniu opodatkowuje się osobno dla każdego uczestnika w stosunku do jego udziału. W braku przeciwnego dowodu przyjmuje się, że udziały są równe.

(2) Dochody komandytariusza i cichego spólnika uważa się za dochód z przedsiębiorstwa.

Art. 17. (1) Jeżeli podatnik, pozostający w bezpośrednim lub pośrednim związku gospodarczym z osobą, mającą siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą, tak układa bieg swych interesów, że dzięki temu związkowi uzależniającemu go od tej drugiej osoby lub będącemu szczególnie korzystnym dla osoby, mającej siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą, wcale nie wykazuje dochodu albo też wykazuje dochód mniejszy od tego jakiegoby należało oczekiwać, gdyby wspomniany związek nie istniał, wówczas dochód danego podatnika należy ustalić bez uwzględnienia obciążeń szczególnych, wynikających z powyższego związku.

(2) Jeżeli przewidziane w ust. (1) ustalenie kwoty dochodu na podstawie ksiąg handlowych natrafia na trudności, wówczas dochód będzie ustalony na podstawie innych dowodów.

(3) Przepisy dwu ustępów poprzedzających należy odpowiednio stosować również i wówczas, gdy podatnik wykorzystując swój związek gospodarczy z osobą, której przysługują szczególne ulgi w podatku dochodowym albo też, dokonując tranzakcji z innym podatnikiem na warunkach rażąco korzystniejszych i odbiegających od stosowanych ogólnie norm w czasie i miejscu dokonywania tranzakcji, przerzuca całość lub część swego dochodu bądź na osobę korzystającą z ulg, bądź na innego podatnika i wskutek tego nie wykazuje dochodu w takiej wysokości, jakiej należałoby oczekiwać, gdyby wspomniany związek nie istniał lub gdyby wspomniana tranzakcja nie została zawarta.

Wysokość podatku.

Art. 18. (1) Podatek wymierza się według następującej skali:

Stopień dochodu	Kwota dochodu Złotych		Stopa podatku
	ponad	do	%
1	12 000	18.000	1
2	18.000	24.000	1,5
3	24.000	30.000	2
4	30.000	36.000	2,5
5	36.000	42.000	3
6	42.000	48.000	4
7	48.000	54.000	5
8	54.000	60.000	6
9	60.000	70.000	7
10	70.000	80.000	8
11	80.000	90.000	9
12	90.000	100.000	10
13	100.000	110.000	11
14	110.000	120.000	12
15	120.000	130.000	13
16	130.000	140.000	15
17	140.000	160.000	17
18	160.000	180.000	19
19	180.000	200.000	21
20	200.000	240.000	23
21	240.000	280.000	25
22	280.000	320.000	27
23	320.000	360.000	29
24	360.000	400.000	31
25	400.000	450.000	33
26	450.000	500.000	35
27	500.000	550.000	37
28	550.000	600.000	39
29	600.000	700.000	41
30	700.000	800.000	43
31	800.000	900.000	45
32	900.000	1.000.000	47
33	1.000.000	1.200.000	50
34	1.200.000	1.400.000	53
35	1.400.000	1.600.000	56
36	1.600.000	1.800.000	59
37	1.800.000	2.000.000	62
38	2.000.000		65

(2) Podatek należy jednak wymierzać w ten sposób, aby z dochodu wyższego stopnia po potrąceniu podatku nie pozostało mniej niż zostaje z najwyższego dochodu bezpośrednio niższego stopnia po potrąceniu podatku, na ten stopień przypadającego.

(3) Jeżeli po potrąceniu przypadającej kwoty podatkowej pozostaje z dochodu ustalonego do wymiaru podatku mniej niż wynosi najwyższy dochód wolny od podatku, należy podatek wymierzyć tylko w wysokości nadwyżki dochodu ponad kwotę najwyższego dochodu wolnego od podatku.

Art. 19. (1) Spółdzielnie o znaczeniu ogólnogospodarczym, z wyjątkiem spółdzielni kredytowych, należą-

ce do związku rewizyjnego, opłacają podatek o 25% niższy od podatku przypadającego według skali z art. 18 jednak nie przekraczający 33⅓% dochodu. Wykaz tych spółdzielni ustala Minister Skarbu i ogłasza w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu.

(2) Instytucje kredytowe opłacają podatek w wysokości przypadającej według skali z art. 18, jednak nie przekraczający 50% dochodu.

Art. 20. Minister Skarbu może na poszczególne lata podatkowe obniżać w drodze rozporządzeń stopę podatku ustaloną w art. 18 oraz podwyższać kwotę dochodu wolnego od opodatkowania.

Art. 21. (1) Jeżeli podatnik ma na utrzymaniu więcej niż dwoje dzieci, podatek obniża się o 25%, jeżeli ma więcej niż czworo dzieci podatek obniża się o 50%. Całkowite zwolnienie od podatku następuje wtenczas, jeżeli podatnik ma więcej niż 6-cioro dzieci na utrzymaniu.

(2) Zniżka, o której mowa w ust. (1), odnosi się tylko do tych podatników, których dochód nie przekracza 120.000 zł rocznie, z wyłączeniem podatników, o których mowa w art. 14 ust. (4).

(3) Za dzieci uważa się nieletnie dzieci ślubne, nieślubne, przysposobione i pasierbów do lat 18, jeżeli nie posiadają własnych źródeł dochodu.

(4) Ta sama zniżka przysługuje również na dzieci starsze, pobierające naukę lub odbywające praktykę zawodową, do ukończenia przez nie 24 roku życia, jeżeli nie posiadają własnych źródeł dochodu.

(5) Jeżeli podatnikiem jest kobieta, ulga, o której mowa w ustępach poprzedzających, następuje: w rozmiarze 25%, gdy ma na utrzymaniu więcej niż jedno dziecko, w rozmiarze 50%, gdy ma na utrzymaniu więcej niż troje dzieci. Całkowite zwolnienie następuje, gdy ma na utrzymaniu więcej niż czworo dzieci.

Art. 22. Podatek podwyższa się:

1) o 20% dla podatników w wieku ponad 18 lat, nieżonatych lub niezamężnych, nie mających na utrzymaniu dzieci i osiągających dochód ponad 60.000 zł rocznie,

2) o 10% dla podatników żonatych lub zamężnych od lat przeszło dwóch, lecz nie mających na utrzymaniu dzieci, jeżeli podatnicy ci osiągają dochód ponad 80.000 zł rocznie.

Art. 23. Nadzwyczajne okoliczności osłabiające zdolność płatniczą podatnika np. długotrwała choroba, nieszczęśliwy wypadek, śmierć pozostającego na utrzymaniu podatnika członka rodziny, koszty związane z urodzeniem dziecka itp. mogą być podstawą do zmniejszenia podatku i zaliczek na podatek. Władza skarbowa (wymiarowa lub odwoławcza) na wniosek podatnika może w tym przypadku odliczyć z dochodu kwotę faktycznie z tego tytułu poniesionych wydatków, jeżeli uzna, że podatnik tej ulgi potrzebuje.

Płatność podatku.

Art. 24. (1) Upoważnia się Ministra Skarbu do wprowadzenia w drodze rozporządzenia obowiązku wpłacania zaliczek na podatek dochodowy dla wszystkich lub niektórych grup podatników. Rozporządzenie to określi sposób obliczania zaliczek i terminy ich płatności.

(2) Podatnicy, którzy w terminie składania zeznań podatkowych o dochodzie zeznania te złożyli, powinni w tymże terminie uiścić dalszą zaliczkę na podatek w wysokości różnicy pomiędzy kwotą podatku przypadającego od zeznanego dochodu, a sumą zaliczek należnych w myśl ust. (1); podatnicy, którzy jednak mimo ciążącego na nich obowiązku zeznań podatkowych nie złożyli, obowiązani są uiścić w tym terminie kwotę równającą się podatkowi wymierzonemu za poprzedni rok podatkowy, również po potrąceniu zaliczek należnych w myśl ust. (1).

(3) Różnica pomiędzy kwotą podatku ustaloną przez władzę wymiarową za rok podatkowy, a kwotą przypadającą w myśl ust. (2) płatna jest w ciągu miesiąca od dnia doręczenia decyzji.

Art. 25. Upoważnia się Ministra Skarbu do zarządzenia poboru podatku dochodowego od niektórych grup podatników w formie ryczałtu bez ustalania kwoty dochodu w każdym poszczególnym przypadku. Rozporządzenie Ministra Skarbu ustali sposób zryczałtowania podatku oraz terminy płatności.

Dział III.

Art. 26. (1) Podatek dochodowy według przepisów działu niniejszego pobiera się od dochodu osiągniętego z przedsiębiorstw (art. 8 ust. (2) pkt 3), jeżeli ustalona według przepisów działu II nadwyżka lub suma nadwyżek z tego źródła sprostowana w myśl art. 27 przekracza w stosunku rocznym 400.000 zł.

(2) Jeżeli księgami handlowymi przedsiębiorstw objęte są również i inne źródła przychodów, wyniki wykazane w księgach uważa się za uzyskane z przedsiębiorstw.

Art. 27. W celu ustalenia podstawy opodatkowania według przepisów działu niniejszego od wyprowadzonej według przepisów działu II nadwyżki z przedsiębiorstw odlicza się:

1) ofiary na cele naukowe, kulturalne, oświatowe, sportowe, wyznaniowe opieki społecznej, dobroczynne i ogólnej użyteczności,

2) podatek dochodowy obliczony według skali art. 18 od nadwyżki lub sumy nadwyżek z przedsiębiorstw.

Art. 28. (1) Podatek wymierza się według następującej skali:

20% od pierwszych zaczętych 100.000,- zł ponad 400.000,- zł
30% od skolei następnych zaczętych 100.000,- zł ponad 400.000,-zł
40% „ „ „ „ „ „ „
50% „ „ „ „ „ „ „
60% „ „ „ „ „ „ „
70% „ „ „ „ „ „ „
80% od reszty dochodu.

(2) Podatek pobierany według przepisów działu niniejszego wraz z podatkiem przypadającym według przepisów działu II na nadwyżkę z przedsiębiorstw nie może przekroczyć 80% nadwyżki z przedsiębiorstw stanowiącej podstawę opodatkowania.

Art. 29. Podatek według przepisów działu niniejszego nie zostanie pobrany, a pobrany zostanie zwrócony, jeżeli podatnik przedstawi władzy skarbowej zaświadczenie właściwej władzy przemysłowej, że w roku podatkowym wykonał zalecenia wynikające z planu gospodarczego Państwa w szczególności zaś, że dokonał inwestycyj zgodnych z planem gospodarczym Państwa.

Art. 30. (1) Podatek dochodowy według przepisów działu niniejszego płatny jest w terminie wyznaczonym do składania zeznań.

(2) Różnica pomiędzy kwotą podatku ustaloną przez władzę wymiarową za rok podatkowy a kwotą przypadającą do zapłaty w myśl ust. (1) płatna jest w ciągu miesiąca od dnia doręczenia decyzji.

Dział IV.

Art. 31. (1) Przedsiębiorstwa państwowe i związków samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstwa i majątki pozostające pod zarządem państwowem lub związków samorządu terytorialnego niezależnie od tego czy mają, odrębną osobowość prawną, jeżeli objęte są planem gospodarczym Państwa, opłacają podatek w wysokości określonej odrębnymi przepisami, które normują zasady podziału ich zysków.

(2) Podatek nie może być w każdym razie niższy niż:

a) 10% przy dochodzie rocznym przekraczającym 100.000 zł,

b) 1% do 10% przy dochodzie rocznym nie przekraczającym 100.000 zł, a to według skali art. 18 ust. (1).

Art. 32. Podatnicy, wymienieni w art. 31, obowiązani są do dnia 15 każdego miesiąca do uiszczania zaliczek miesięcznych na podatek dochodowy w wysokości ustalonej przez Ministra Skarbu.

Art. 33. Upoważnia się Ministra Skarbu do ustalenia w drodze rozporządzenia sposobu zbilansowania zysków, osiągniętych ze sprzedaży surowców, półfabrykatów i wyrobów gotowych, pochodzących z remanentów oszacowanych do bilansu otwarcia w 1945 r. po cenach niższych od rynkowych.

Art. 34. Minister Skarbu w porozumieniu z Prezesem Centralnego Urzędu Planowania określa, które

przedsiębiorstwa objęte zostały planem gospodarczym Państwa.

Art. 35. (1) Podatek dochodowy według przepisów działu niniejszego płatny jest w terminie wyznaczonym do składania zeznań.

(2) Różnica pomiędzy kwotą podatku ustaloną przez władzę wymiarową za rok podatkowy, a kwotą przypadającą do zapłaty według zeznania, po potrąceniu uiszczonych zaliczek miesięcznych (art. 32), płatna jest w ciągu miesiąca od dnia doręczenia decyzji.

Dział V.

Art. 36. (1) Z dniem wejścia w życie niniejszego dekretu tracą moc wszelkie przepisy w przedmiotach nim unormowanych, w szczególności:

1) przepisy art 1—19, 21—40 i 46—48 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 2, poz. 6) wraz z późniejszymi zmianami;

2) dekret z dnia 14 stycznia 1945 r. o poborze 50% dodatku wojennego do państwowego podatku dochodowego (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 8);

3) przepisy ustaw szczególnych w częściach dotyczących podmiotowych zwolnień od podatku.

(2) Przepisy wymienione w ust. (1) stosuje się jednak do podatku dochodowego, przypadającego za czas do dnia 31 grudnia 1945 r.

(3) Upoważnia się Ministra Skarbu do zastosowania przepisów działu IV niniejszego dekretu do dochodów osiągniętych w roku podatkowym 1945 r. (art. 14 ust. (2) przez podatników, wymienionych w art. 2 ust. (2) i (4).

Art. 37. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 38. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1946 r.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej: Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów: Edward Osóbka-Morawski
Minister Skarbu: Konstanty Dąbrowski

208.

DEKRET

z dnia 22 lutego 1946 r.

o rejestracji i przymusowym zatrudnieniu we władzach wymiaru sprawiedliwości osób, mających kwalifikacje do objęcia stanowiska sędziowskiego.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 65, z dnia 29 marca 1946 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. 1. Obywatele polscy, którzy mają kwalifikacje do objęcia stanowiska sędziowskiego, obowiązani są w ciągu miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszego dekretu zarejestrować się w sądzie grodzkim swego miejsca zamieszkania.

2. Dla osób, kóre w dniu wejścia w życie niniejszego dekretu przebywają za granicą, termin miesięczny liczy się od dnia ich powrotu do kraju.

Art. 2. 1. Nie podlegają obowiązkowi rejestracji:

1) posłowie do Krajowej Rady Narodowej,
2) ministrowie i podsekretarze stanu,
3) profesorowie, docenci i pomocnicze siły naukowe polskich uniwersytetów państwowych,
4) osoby pełniące czynną służbę wojskową,
5) sędziowie, prokuratorzy, asesorzy sądowi i etatowi funkcjonariusze państwowi w czynnej służbie.

2. Osoby, wymienione w punktach 1), 4) i 5) ustępu poprzedzającego, obowiązane są jednak zarejestrować się w ciągu dwóch tygodni od dnia, w którym zaprzestały pełnienia czynności, uzasadniających zwolnienie od obowiązku rejestracji.

Art. 3. Przy rejestracji należy podać:

1) imię, nazwisko, datę urodzenia oraz dokładny adres,
2) dane, które uzasadniają posiadanie kwalifikacyj do objęcia stanowiska sędziowskiego,
3) zawód i stanowisko w zawodzie przed dniem 1 września 1939 r. i w dniu rejestracji.

Art. 4. Osoba zarejestrowana winna o każdej zmianie miejsca zamieszkania zawiadomić w ciągu dwóch tygodni sąd grodzki, w którym dokonana została rejestracja.

Art. 5. 1. Minister Sprawiedliwości może do dnia 31 grudnia 1946 r. w drodze zarządzenia powołać osoby zarejestrowane do pracy we władzach wymiaru sprawiedliwości na okres czasu nie dłuższy niż jeden rok.

2. Minister Sprawiedliwości w drodze rozporządzenia może w razie potrzeby termin ten przedłużyć o jeden rok.

Art. 6. W razie potrzeby Minister Sprawiedliwości może osoby powołane do pracy upoważnić do wykonywania wszelkich czynności sędziowskich i prokuratorskich.

Art. 7. Z chwilą objęcia wyznaczonego stanowiska stosunek służbowy powołanego ocenia się według tych samych przepisów, które stosuje się do osób, zajmujących takie same stanowisko na podstawie nominacji.

Art. 8. 1. Kto nie spełnia obowiązku zarejestrowania się, określonego w art. 1 i 2 ust. 2,
podlega karze aresztu do trzech miesięcy lub grzywny do 10 000 zł albo obu tym karom łącznie.

2. Tej samej karze podlega ten, kto nie wykona przewidzianego w art. 4 obowiązku zawiadomienia o zmianie miejsca zamieszkania.

Art. 9. 1. Kto, będąc powołanym do pracy, nie stawi się do niej w wyznaczonym terminie,
podlega karze aresztu do roku lub grzywny albo obu tym karom łącznie.

2. Ściganie przestępstwa, określonego w ust. 1, następuje na wniosek Ministra Sprawiedliwości.

Art. 10. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 11. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

w/z Prezydent Krajowej Rady Narodowej Stanisław Szwalbe
Prezes Rady Ministrów: Edward Osóbka-Morawski
Minister Sprawiedliwości: Henryk Świątkowski

209.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 20 stycznia 1946 r.

w sprawie obowiązku wpłacania zaliczek na podatek dochodowy.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 5, poz. 50 z dnia 18 lutego 1946 r.)

Na podstawie art. 24 dekretu z dnia 8 stycznia 1946 r. o podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 2, poz 14) zarządzam, co następuje:

§ 1. Podatnicy podatku dochodowego, podlegający opodatkowaniu według przepisów Działu II dekretu z dnia 8 stycznia 1946 r. o podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr 2, poz. 14), obowiązani są do wpłacania w ciągu roku podatkowego zaliczek miesięcznych na podatek.

§ 2. 1. Za podstawę do ustalenia wysokości zaliczki służy prowizorycznie obliczony dochód osiągnięty w miesiącu ubiegłym.

2. U podatników prowadzących księgi handlowe dochód prowizoryczny, o którym mowa w ust. 1, może być w razie trudności określony na podstawie przychodu (obrotu) wynikającego z tych ksiąg przy zastosowaniu norm szacunkowych. Podatnikowi, który uiścił zaliczkę obliczoną w ten sposób, służy prawo żądania zarachowania sumy nadpłaconej na poczet następnych zaliczek, jeżeli sporządzony przez niego i sprawdzony przez władzę podatkową bilans okresowy wykazuje, że zaliczki pobrane przekraczają kwotę zaliczki wynikającej z tego bilansu. Jeżeliby jednak z bilansu okresowego wynikało, że zaliczki wymierzono w kwocie niższej od kwoty, jakaby wypadała z bilansu okresowego, służy władzy podatkowej prawo żądania dodatkowej wpłaty. Jeżeli przedsiębiorstwo należy do kategoryj przedsiębiorstw

sezonowych lub też do kategoryj przedsiębiorstw, w których obroty ulegają szczególnemu nasileniu w pewnych porach roku, władza podatkowa powinna te okoliczności wziąć pod uwagę przy ustalaniu wysokości zaliczki, odpowiednio ją odbniżając lub podwyższając.

§ 3. 1. Do dochodu ustalonego w myśl § 2 stosuje się stopę podatku odpowiadającą temu dochodowi, obliczonemu w stosunku rocznym.

2. Jeżeli źródło przychodów powstało w ciągu roku podatkowego, za podstawę do ustalenia stopy podatku służy dochód obliczony w stosunku do okresu od powstania źródła przychodów do końca roku podatkowego.

3. Jeżeli z uwagi na charakter sezonowy źródła przychodów zgóry przewiduje się, że osiąganie przychodów z tego źródła nie będzie trwało dłużej niż sześć miesięcy w roku, dla ustalenia stopy podatku przyjmuje się dochód obliczony w stosunku półrocznym.

§ 4. U osób, które przybyły do Rzeczypospolitej na pobyt czasowy z góry określony co do czasu trwania, nie przekraczający jednak sześciu miesięcy, w celu wykonywania przedsiębiorstwa, zajęcia zawodowego lub jakiegokolwiek innego zatrudnienia zarobkowego, za podstawę do ustalenia zaliczki służy:

a) za pierwszy miesiąc wykonywania tych czynności dochód osiągnięty w tym miesiącu przy zastosowaniu do niego stopy podatku, odpowiadającej temu dochodowi obliczonemu w stosunku rocznym;

b) za następne miesiące suma dochodów osiągniętych w poszczególnych miesiącach od początku wykonywania czynności przy zastosowaniu do niej stopy podatku odpowiadającej tej sumie obliczonej w stosunku rocznym i po potrąceniu należnych do tego czasu zaliczek.

§ 5. Podatnicy obowiązani są obliczać dochód za każdy miesiąc i wpłacać zaliczki miesięczne bez wezwania władzy podatkowej w terminie do dnia 15. następnego miesiąca, składając równocześnie właściwej władzy podatkowej deklarację według ustalonego wzoru.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie do dochodów osiągniętych od dnia 1 stycznia 1946 r.

Minister Skarbu: Konstanty Dąbrowski

210.
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 20 stycznia 1946 r.

w sprawie obowiązku wpłacania zaliczek na podatek obrotowy.

(Przedruk z Dz. Ust. R. P. Nr. 5, poz. 51, z dnia 18 lutego 1946 r.)

Na podstawie art. 18 dekretu o podatku obrotowym z dnia 21 grudnia 1945 r. (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 3, poz. 23) zarządzam co następuje:

§ 1. Podatnicy podatku obrotowego obowiązani są do wpłacania w ciągu roku podatkowego zaliczek miesięcznych na podatek.

§ 2. Za podstawę do ustalenia wysokości zaliczki służy obrót, osiągnięty w miesiącu ubiegłym.

§ 3. Zaliczkę oblicza się w wysokości podatku, przypadającego od ustalonego w myśl § 2 obrotu.

§ 4. Podatnicy obowiązani są obliczać obrót za każdy miesiąc i wpłacać zaliczki miesięczne bez wezwania władzy podatkowej w terminie do dnia 15 następnego miesiąca, składając równocześnie właściwej władzy podatkowej deklarację według ustalonego wzoru.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie do obrotów, osiągniętych od dnia 1 stycznia 1946 r.

Minister Skarbu: Konstanty Dąbrowski

211.
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 20 stycznia 1946 r.

o poborze podatku obrotowego w formie ryczałtu.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 5, poz. 49 z dnia 18 lutego 1946 r.)

Na podstawie art. 20 dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr, 3, poz. 23) zarządzam, co następuje:

§ 1. 1. Podatkowi obrotowemu w formie ryczałtu podlegają świadczenia wykonywane:

a) przez osoby, trudniące się handlem na targach, w halach targowych i tym podobnych miejscach sprzedaży oraz na ulicach, placach i podwórzach, bez posiadania w tym celu stałych miejsc sprzedaży,

b) przez osoby, trudniące się handlem obnośnym i domokrążnym,

c) przez osoby, trudniące się handlem wymienionym pod lit. a) rozwoźnie, t. j. z wozów, wózków, łodzi, rowerów i t. p.,

d) przez wędrownych lub ulicznych portrecistów i fotografów,

e) przez osoby, trudniące się handlem końmi, bydłem, trzodą chlewną lub owcami i baranami,

f) przez osoby, trudniące się furmaństwem.

2. Nie podlegają podatkowi obrotowemu w formie ryczałtu świadczenia wykonywane przez podatników prowadzących księgi handlowe.

3. Za stałe miejsce sprzedaży w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się jedno lub kilka zamkniętych lub otwartych pomieszczeń, jak stragany, budki, stoiska i t. p., jeżeli pozostają na jednym i tym samym miejscu.

§ 2. Podatkowi w formie ryczałtu nie podlega dostawa do mieszkań spożywcom produktów spożywczych, wykonywana osobiście bez obcej pomocy i bez używania własnych lub wynajętych środków lokomocji (wozów, wózków i t. p.) oraz uliczna sprzedaż gazet.

§ 3. 1. Zryczałtowany podatek obrotowy wynosi dziennie:

a)	od osób wymienionych w § 1 ust. 1 lit. a)	25 zł
b)	od osób wymienionych w § 1 ust. 1 lit. b)	15 zł
c)	od osób wymienionych w § 1 ust. 1 lit. c) przy handlu z wozu	50 zł
	w innych przypadkach	30 zł
d)	od osób wymienionych w § 1 ust. 1 lit. d)	25 zł
e)	od osób wymienionych w § 1 ust. 1 lit. e) od jednej sztuki wystawionej na sprzedaż przy handlu końmi, bydłem lub trzodą chlewną	100 zł
	od jednej sztuki wystawionej na sprzedaż przy handlu owcami i baranami	20 zł
f)	od osób wymienionych w § 1 ust. 1 lit. f) od każdego wozu jednokonnego	50 zł
	od każdego wozu parokonnego	80 zł

2. Określone w ust. 1 stawki zryczałtowanego podatku obrotowego obniża się:

o 5% — przy wpłacaniu podatku z góry za tydzień,

o 10% — przy wpłacaniu podatku z góry za miesiąc,

o 20% — przy wpłacaniu podatku z góry za kwartał.

3. Określone w ust. 1 i 2 stawki zryczałtowanego podatku obrotowego obejmują również należność za kartę rejestracyjną.

§ 4. 1. Podatek pobiera się za każdy dzień, w którym są wykonywane świadczenia podlegające podatkowi (§ 1).

2. Obowiązek opłacania podatku powstaje z dniem rozpoczęcia wykonywania świadczeń podlegających podatkowi.

3. Obowiązek opłacania podatku ustaje z dniem zaniechania wykonywania świadczeń podlegających podatkowi.

§ 5. 1. Podatek płatny jest codziennie lub z góry za tydzień, miesiąc albo kwartał w najbliższym od miejsca wykonywania świadczeń urzędzie skarbowym lub do rąk upoważnionego funkcjonariusza urzędu skarbowego za pokwitowaniem.

2. Na żądanie podatnika funkcjonariusz, upoważniony do pobierania podatku, ma obowiązek okazać legitymację służbową oraz upoważnienie urzędu skarbowego do pobierania podatku.

3. Od zaległości w podatku nie pobiera się dodatków za zwłokę.

§ 6. Osoby wymienione w § 1 mogą być pociągnięte do opłacania podatku obrotowego na zasadach ogólnych na podstawie decyzji właściwego urzędu skarbowego za cały rok podatkowy, w którym decyzja została wydana i podatnikowi doręczona. Pociągnięcie do obowiązku opłacania podatku obrotowego na zasadach ogólnych powoduje obowiązek nabycia właściwej karty rejestracyjnej (art. 6—14 dekretu o podatku obrotowym) w ciągu dni trzech, licząc od dnia doręczenia decyzji. Kwoty wpłacone za dany rok podatkowy tytułem zryczałtowanego podatku obrotowego zalicza się na podatek obrotowy na tenże rok.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem pierwszym miesiąca następującego po dniu ogłoszenia.

Minister Skarbu: Konstanty Dąbrowski

212.
ZARZĄDZENIE
MINISTRA SKARBU

z dnia 22 lutego 1946 r.

o rozszerzeniu uprawnień urzędów skarbowych (rewizyjnych) do rozstrzygania odwołań, o przesunięciu terminu do składania zeznań do wymiaru podatku obrotowego i dochodowego oraz terminu do nabycia kart rejestracyjnych.

(Przedruk z Monitora Polskiego Nr 21, poz. 34 z dnia 1 marca 1946 r.)

Na podstawie art. 111 § 3 i art. 146 § 1 Ordynacji Podatkowej (Dz. U. R. P. z 1936 r., Nr 14, poz. 134) zarządzam co następuje:

§ 1.

W okresie do końca 1946 r. urzędy skarbowe i urzędy rewizyjne uprawnione są do rozstrzygania odwołań od wymiaru wszystkich podatków w przypadkach, gdy — w wyniku uznania odwołania w całości lub w części za zasadne — zmniejszenie podatku nie przekroczy kwoty 5.000 zł.

§ 2.

Termin składania zeznań dla wymiaru podatku obrotowego i dochodowego przez osoby fizyczne i spadki wakujące, określony w art. 69 Ordynacji Podatkowej, przesuwa się w odniesieniu do zeznań o obrocie za rok podatkowy 1945 oraz do zeznań o dochodzie za rok podatkowy 1946 (kalendarzowy 1945 względnie rachunkowy 1944/45) na dzień 1 maja 1946 r.

§ 3.

Określony w art. 13 ust. 1 dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 3, poz. 23) termin nabywania kart rejestracyjnych przedłuża się na rok 1946 do dnia 31 marca 1946 r.

§ 4.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: Konstanty Dąbrowski.

213.
ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 17 stycznia 1946 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej, Bezpieczeństwa Publicznego, Skarbu, Zdrowia, Oświaty, Przemysłu oraz Aprowizacji i Handlu w sprawie wykonania dekretu z dnia 13 listopada 1945 r.

o zasiłkach i pomocy dla wdów i sierot po ofiarach wrogów demokratycznego ustroju Polski.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 61, z dnia 13 marca 1945 r.)

Na podstawie art. 9 dekretu z dnia 13 listopada 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla wdów i sierot po ofiarach wrogów demokratycznego ustroju Polski (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 294) zarządza się, co następuje:

§ 1. Powołane w rozporządzeniu niniejszym artykuły bez bliższego określenia oznaczają artykuły dekretu z dnia 13 listopada 1945 r o zasiłkach i pomocy dla wdów i sierot po ofiarach wrogów demokratycznego ustroju Polski.

Do art. 4.

§ 2. 1. Zasiłki pieniężne wypłacają urzędy skarbowe na podstawie dowodów uprawnienia, wydanych przez komisję kwalifikacyjną przy powiatowej (miejskiej) radzie narodowej.

2. Zasiłki wypłaca się pierwszego dnia każdego miesiąca z góry za ten miesiąc.

3. Zasiłki wypłaca się od pierwszego dnia miesiąca, w którym zgłoszono roszczenie.

Do art. 5.

§ 3. 1. Komisja kwalifikacyjna przy powiatowej (miejskiej) radzie narodowej czuwa nad wykonaniem przepisu art. 5.

2. O zawieszeniu prawa do zasiłków i o zwrocie kwot nienależnie pobranych orzeka komisja kwalifikacyjna przy wojewódzkiej radzie narodowej.

Do art. 7.

§ 4. Dokumentem stwierdzającym prawo do uzyskania zasiłków i pomocy lub tylko pomocy jest dowód uprawnienia, wydany przez komisję kwalifikacyjną przy powiatowej (miejskiej) radzie narodowej.

§ 5. Ubezpieczalnie społeczne udzielają osobom uprawnionym (art. 1) pomocy w tym zakresie, co ubezpieczonym, lecz bez ograniczenia co do czasu.

§ 6. W razie zbiegu uprawnień do pomocy leczniczej na podstawie art. 7 pkt c z uprawnieniami z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby ubezpieczalnia udziela świadczeń na własny rachunek przez czas przewidziany w ustawie o ubezpieczeniu społecznym, po wyczerpaniu zaś tego okresu — na rachunek Skarbu Państwa.

§ 7. 1. Rozrachunki ze Skarbem Państwa z tytułu udzielonej przez ubezpieczalnie społeczne pomocy leczniczej odbywają się na zasadach i w trybie określonym dla rozrachunków za leczenie inwalidów wojennych.

2. Rozrachunki ze Skarbem Państwa za leczenie w państwowych i samorządowych zakładach leczniczych prowadzić będą te zakłady z władzami administracji ogólnej II instancji (wydział opieki społecznej).

Do art. 8.

§ 8. 1. Komisje kwalifikacyjne przy powiatowych radach narodowych składają się z przewodniczącego, którym jest referent opieki społecznej w starostwie jako przedstawiciel starosty, oraz z dwóch członków wybranych przez powiatową radę narodową.

2. Komisje kwalifikacyjne przy miejskich radach narodowych miast wydzielonych z powiatów składają się z przewodniczącego, którym jest referent opieki społecznej w zarządzie miejskim jako przedstawiciel prezydenta miasta, oraz z 2 członków wybranych przez miejską radę narodową.

§ 9. Komisje kwalifikacyjne przy wojewódzkich radach narodowych składają się z przewodniczącego, którym jest naczelnik wydziału opieki społecznej w urzędzie wojewódzkim (w Warszawie i w Łodzi w zarządzie miejskim) jako przedstawiciel wojewody (w Warszawie i w Łodzi — prezydenta miast), oraz z 4 członków wybranych przez wojewódzką radę narodową (w Warszawie i w Łodzi — przez miejską radę narodową).

§ 10. 1. Postępowanie przed komisjami kwalifikacyjnymi toczy się według przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 341) — ze zmianami wynikającymi z dekretu z dnia 13 listopada 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 294) oraz z niniejszego rozporządzenia.

2. Czynności kancelaryjne komisji kwalifikacyjnych wykonują biura właściwych rad narodowych.

§ 11. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej zwołuje posiedzenia, kieruje tokiem prac komisji i czuwa nad wykonaniem jej postanowień.

§ 12. Roszczenia o zasiłki i pomoc dla osób uprawnionych (art. 2) zgłasza się do komisji kwalifikacyjnej przy właściwej powiatowej (miejskiej) radzie narodowej.

§ 13. 1. Podanie o zasiłki i pomoc z powołaniem się na odpowiednie dowody winno zawierać wskazanie, kiedy i w jakich okolicznościach osoba, po której przysługuje prawo do zasiłków i pomocy, poniosła śmierć oraz w jakim stosunku do zmarłego znajduje się zgłaszający roszczenie.

2. Stosunek do zmarłego osoba zgłaszająca roszczenie powinna udowodnić:

1) żona — wyciągiem z aktu ślubu albo zeznaniem co najmniej 2 świadków stwierdzającym, że pozostawała ona ze zmarłym w trwałym związku, który z uwagi na towarzyszące okoliczności uzasadnia uznanie jej na uprawnioną na podstawie art. 2 pkt a,
2) dziecko ślubne — wyciągiem z aktu urodzenia,
3) dziecko nieślubne — wyciągiem z aktu urodzenia, orzeczeniem sądu lub dokumentem publicznym, stwierdzającym ojcostwo zmarłego albo obowiązek utrzymania dziecka.
4) dziecko uprawnione, uznane lub przysposobione — wyciągiem z aktu stanu cywilnego, stwierdzającego uprawnienie, uznanie lub przysposobienie, albo prawomocnym orzeczeniem sądowym,
5) pasierb — wyciągiem z aktu urodzenia i wyciągiem z metryki ślubu, zawartego między matką lub ojcem a osobą, która następnie poniosła śmierć z rąk wrogów demokratycznego ustroju Polski.

3. W razie niemożności dostarczenia właściwych dokumentów (ust. 2 pkt. 1) w chwili składania podania postępowanie ulega zawieszeniu, o czym należy powiadomić stronę z odpowiednim pouczeniem.

§ 14. Komisja kwalifikacyjna przy powiatowej (miejskiej) radzie narodowej przeprowadza dochodzenia w przedmiocie wniesionego podania i przesyła jego wyniki wraz z aktami komisji kwalifikacyjnej przy wojewódzkiej radzie narodowej ze swoim wnioskiem o przyznanie albo odrzucenie roszczenia.

§ 15. Komisja kwalifikacyjna przy wojewódzkiej radzie narodowej rozpoznaje sprawę na rozprawie, na którą wzywa się wnoszącego roszczenie. Nieprzybycie jego na posiedzenie nie wstrzymuje rozpoznania sprawy.

§ 16. Jeżeli w czasie orzekania osoba uprawniona ma środki zapewniające jej egzystencję, należy przyznać jej prawo do zasiłków i pomocy z równoczesnym zawieszeniem prawa do pobierania zasiłków.

§ 17. 1. Orzeczenie komisji kwalifikacyjnej przy wojewódzkiej radzie narodowej doręcza się stronie w odpisie za pokwitowaniem z pouczeniem co do trybu zaskarżenia i miejsca odbioru dowodu uprawnienia.

2. Jeżeli na podstawie takiego orzeczenia służy prawo do zasiłków, przesyła się niezwłocznie odpis orzeczenia także właściwej władzy skarbowej.

§ 18. Odwołanie od orzeczenia komisji kwalifikacyjnej przy wojewódzkiej radzie narodowej wnosi się na ręce przewodniczącego komisji kwalifikacyjnej przy wojewódzkiej radzie narodowej, który przesyła je niezwłocznie Głównej Komisji Kwalifikacyjnej wraz z aktami sprawy.

§ 19. 1. Komisja kwalifikacyjna przy wojewódzkiej radzie narodowej przesyła komisji kwalifikacyjnej przy powiatowej radzie narodowej odpisy swych orzeczeń po ich uprawomocnieniu się.

2. Komisja kwalifikacyjna przy powiatowej radzie narodowej prowadzi ewidencję osób, które uzyskały prawo do zasiłków i pomocy oraz wydaje im dowody uprawnienia według wzoru zawartego w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 20. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

wz. Minister Pracy i Opieki Społecznej: Feliks Mantel
wz. Minister Administracji Publicznej:
Aleksander Żaruk-Michalski
Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
Stanisław Radkiewicz
Minister Skarbu: Konstanty Dąbrowski
Minister Zdrowia: Franciszek Litwin
Minister Oświaty: Czesław Wycech
Minister Przemysłu: Hilary Minc
Minister Aprowizacji i Handlu: Jerzy Sztachelski

Załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 17 stycznia 1946 r. (poz. 61).

Dowód uprawnienia Nr .....

Na podstawie art 2 i 4 dekretu z dnia 13 listopada 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla wdów i sierot po ofiarach wrogów demokratycznego ustroju Polski (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 294).

Komisja Kwalifikacyjna przy Powiatowej Radzie Narodowej w ....
stwierdza, że:
nazwisko ....
....
imię ....
....
urodzony (a) dnia ....
roku .... w ....
zamieszkały (a) ....
.... z zawodu ....
poczynając od dnia ....
.... do ....
ma prawo do:

a) pobierania zasiłku w wysokości .... % uposażenia urzędnika państwowego X grupy uposażeniowej.

b) pomocy przewidzianej w art. 7 ustawy z dnia 13 listopada 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 294).

Prawo do pobierania zasiłków ulega zawieszeniu z uwagi na stan majątkowy uprawnionego(nej).

Miejsce i data wystawienia ....
Pieczęć Starostwa ....
Przewodniczący: ....
Członkowie: 1) ....
2) ....
3) ....
4) ....

Niepotrzebne skreślić

214.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ
z dnia 12 lutego 1946 r.

w sprawie ustalenia stopy opłaty na częściowe pokrycie kosztów nadzoru nad instytucjami ubezpieczeń społecznych za rok 1946.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 62 z dnia 13 marca 1946 r.)

Na podstawie art. 266 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396) z późniejszemi zmianami (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 95, poz 855, z 1936 r. Nr 3, poz. 24, z 1938 r. Nr 3, poz. 15, Nr. 26, poz. 227, Nr 29, poz. 258, z 1944 r. Nr 4, poz. 19, Nr 5, poz. 24, Nr 9, poz. 44, z 1945 r. Nr 43, poz. 240 i z 1946 r. Nr 4, poz. 28) zarządzam, co następuje:

§ 1. Stopę opłaty na częściowe pokrycie kosztów nadzoru nad instytucjami ubezpieczeń społecznych ustala się za rok 1946 w wysokości 1‰ (jeden pro mille) sumy składek należnych za rok 1946 ubezpieczal-

niom społecznym oraz Funduszowi Ubezpieczenia od Wypadków i Chorób Zawodowych, Funduszowi Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników. Funduszowi Ubezpieczenia Emerytalnego Pracowników Umysłowych i Funduszowi Ubezpieczenia na wypadek braku pracy pracowników umysłowych.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

w/z. Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Edmund Giebartowski

215.

ZARZĄDZENIE
WOJEWODY ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO
Nr. 13/46 Og. Org. 5/6/13/46
z dnia 19. kwietnia 1946 r

w sprawie utworzenia Wydziału Osiedleńczego w Urzędzie Wojewódzkim Śląsko - Dąbrowskim i Referatów Osiedleńczych w Starostwach Powiatowych części opolskiej Województwa.

Na podstawie § 5 zarządzenia Ministrów Ziem Odzyskanych i Administracji Publicznej z dnia 29 marca 1946 r. w sprawie utworzenia Wydziałów i Referatów Osiedleńczych w urzędach władz administracji ogólnej I-ej i II-ej instancji na obszarze ziem odzyskanych, oraz zgodnie z art. 36 ust. 2 i art. 69 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr 80 z 1936 r. poz. 555) zarządzam, co następuje:

1. W celu usprawnienia toku załatwiania spraw osadnictwa, warunkujących należyte zagospodarowanie ziem odzyskanych i wysuniętych z tego względu na plan pierwszy w hierarchii zadań administracji ogólnej tych ziem — tworzę z dniem 1 maja 1946 r. w Urzędzie Wojewódzkim Śląsko-Dąbrowskim Wydział Osiedleńczy, zaś w Starostwach Powiatowych części opolskiej województwa oraz w Starostwie Powiatowym lublinieckim dla terenu dawnego powiatu dobrodzieńskiego — Referaty Osiedleńcze.

2. Do zakresu działania Wydziału Osiedleńczego w II instancji i Referatów Osiedleńczych w I instancji należą wszystkie sprawy z zakresu przeprowadzenia planowej akcji osiedleńczej, przewidziane w art. 2 pkt. b dekretu z dnia 13 listopada 1945 r. o zarządzie ziem odzyskanych (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 295).

Tymczasowy szczegółowy podział czynności Wydziału Osiedleńczego i Referatów Osiedleńczych zawiera załącznik do niniejszego zarządzenia.

3. Bezpośredni nadzór i aprobatę spraw Wydziału Osiedleńczego powierzam Wicewojewodzie Arce Bożkowi.

Nadzór i aprobatę spraw Referatów Osiedleńczych wykonują Starostowie Powiatowi osobiście.

4. Wynikające z niniejszego zarządzenia sprawy personalne uregulowane będą oddzielnie przez Oddział Personalny zaś sprawy lokalowe i gospodarcze przez Wydział Budżetowo-Gospodarczy.

5. Prezydenci miast wydzielonych części opolskiej województwa utworzą w podległych sobie zarządach miejskich analogiczne referaty względnie oddziały osiedleńcze.

6. Sprawy osadniczo-przesiedleńcze na terenach powiatów dawnego Województwa śląskiego oraz powiatów będzińskiego i zawierciańskiego załatwiane będą nadal w Starostwach powiatowych. Tryb załatwiania tych spraw będzie uregulowany oddzielnym zarządzeniem. Jednak we wszystkich wypadkach związanych z ziemiami odzyskanymi Starostwa tych powiatów będą działać w porozumieniu z Wojewódzkim Wydz. Osiedleńczym.

7. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 maja 1946 r. Równocześnie straci moc obowiązującą zarządzenie Wojewody Śląsko-Dąbrowskiego z dnia 1 czerwca 1945 r. Nr. 66 Pr. 20/2/45 w sprawie powołania wojewódzkiego i powiatowych komitetów osadniczo-przesiedleńczych (Śl.-Dąbr. Dziennik Wojew. Nr. 14 poz. 191), które ulegają rozwiązaniu.

W o j e w o d a :
(—) A Zawadzki, Gen. Dywizji.

Załącznik do zarządzenia Wojewody Śląsko-Dąbrowskiego Nr 13/46 z dnia 19 kwietnia 1946 r.

Zakres działania, organizacja i tymczasowy podział czynności Wydziału Osiedleńczego w Urzędzie Wojewódzkim Śląsko-Dąbrowskim oraz referatów osiedleńczych w starostwach powiatowych.

§ 1.

Zakres działania Wydziału Osiedleńczego.

Wydział Osiedleńczy jest organem wykonawczym Wojewody we wszystkich sprawach związanych z akcją osadniczą.

Zakres działania Wydziału Osiedleńczego obejmuje:

A Planowanie stosownie do dyrektyw Departamentu Osiedleńczego M. Z. O. zaludnienia ziem odzyskanych i przeprowadzanie planowego osadnictwa na tych ziemiach tak cywilnego, jak również wojskowego, o ile to ostatnie zostało przewidziane osobnymi zarządzeniami.

W szczególności do Wydziału Osiedleńczego należy:

1. zbieranie danych odnośnie ilości, rodzaju i stanu używalności lub zagospodarowania warsztatów pracy nieobsadzonych, lub obsadzonych przez Niemców oraz ilości warsztatów nadających się do natychmiastowego uruchomienia i obsadzenia;

2. stawianie wniosków co do realizacji potrzeb, warunkujących dalsze osadnictwo, zwłaszcza na terenach zniszczonych wskutek wojny i na gospodarstwach uszkodzonych, z uwzględnieniem w pierwszej kolejności osadnictwa w tych zawodach, które są niezbędne dla pełnego zagospodarowania ziem odzyskanych i dla obsługi ogółu już osiedlonej ludności;

3. planowanie rozmieszczenia przybywających osadników w terenie zależnie od ich kwalifikacyj zawodowych oraz możliwości i potrzeb gospodarczych terenu;

4. przekazywanie osadnikom w użytkowanie za pośrednictwem P. U. R.-u poniemieckich gospodarstw i innych nieruchomych obiektów zarobkowych, i mieszkalnych, przeznaczonych na cele osadnictwa;

5. współdziałanie przy przydzielaniu (najmie) lokali handlowych i zakładów przemysłowych przez organa państwowe i samorządowe, wykonywane w formie opiniowania wniosków osadników o przydział takich lokali lub zakładów, przy czym negatywna opinia Wydziału Osiedleńczego jest wiążąca;

6. nadzór i kontrola nad działalnością władz kwaterunkowych w miastach i osiedlach fabrycznych;

7. stawianie wniosków co do form i zakresu pomocy dla osadników;

8. udzielanie dyrektyw Okręgowym Urzędom Likwidacyjnym co do kolejności uwzględniania zgłoszeń osadników o przydział poniemieckiego mienia ruchomego;

9. przeprowadzenie weryfikacji dotychczasowego osadnictwa pod kątem legalności i celowości użytkowania przez dotychczasowych użytkowników przydzielonych im poniemieckich obiektów nieruchomych i lokali zarobkowych, niezależnie od tego jaka władza dokonała przydziału;

U w a g a. Jako organ opiniodawczy w akcji weryfikacyjnej powołana będzie przy Wydziale Osiedleńczym Wojewódzka Komisja Weryfikacyjna Osadnictwa z udziałem czynnika społecznego i przedstawiciela fachowej władzy, kompetentnej do wydawania opinii o celowości użytkowania danego rodzaju obiektów. Ponadto będą powołane analogiczne komisje powiatowe oraz w miarę potrzeby i gminne. Regulamin dla komisyj weryfikacyjnych osadnictwa będzie wydany oddzielnie.

10. wykonywanie czynności przygotowawczych do uregulowania tytułów własności osadników na użytkowanie nieruchomości poniemieckich (prowadzenie ewidencji osadników, którym przekazano w użytkowanie nieruchomości, kompletowanie właściwych dokumentów t. j. protokółów wprowadzenia w użytkowanie, orzeczeń komisji weryfikacyjnej itp.);

11. inicjowanie i koordynowanie działalności innych władz i urzędów w granicach niezbędnych dla planowego przeprowadzenia akcji osadniczej, bądź w związku ze zmianami w stanie zaludnienia.

B. Współdziałanie w akcji repatriowania Niemców z granic Państwa Polskiego przez:

1. ustalanie kolejności repatriowania poszczególnych grup ludności niemieckiej zależnie od jej przydatności gospodarczej i potrzeb akcji osadniczej, stosownie do wydanych w tej sprawie instrukcyj;

2. uzgadnianie terminów repatriowania ludności niemieckiej z poszczególnych powiatów z Głównym Delegatem M. Z. O. do spraw repatriacji ludności niemieckiej, lub z jego organami, celem przystosowania do tych terminów akcji osiedlenia ludności polskiej na obiektach poniemieckich.

C. Inspekcjonowanie i kontrolowanie akcji osadniczej pod względem prawidłowości i celowości stosowanych form i metod.

D. Opracowywanie sprawozdań o przebiegu i stanie akcji osadniczej.

§ 2.

Organizacja Wydziału Osiedleńczego.

Wydział Osiedleńczy dzieli się na oddziały i referaty, jak następuje:

I. Oddział Ogólny:
  a) sekretariat,
  b) referat organizacji i sprawozdawczości,
  c) referat zażaleń.

II. Oddział Osiedleńczy:
  a) referat osadnictwa wiejskiego,
  b) referat osadnictwa przemysłowego i miejskiego,
  c) referat pomocy kredytowej i rzeczowej dla osadników.

III. Samodzielny referat osadnictwa wojskowego.

IV. Samodzielny referat dla spraw repatriacji Niemców.

§ 3.

Podział czynności w Wydziale Osiedleńczym.

Podział czynności pomiędzy poszczególne oddziały i referaty jest następujący:

I. Oddział Ogólny:

1. Sekretariat:
  a) prowadzi kancelarię wydziałową, składnicę akt, maszynownię,
  b) wykonuje czynności zlecone przez Naczelnika Wydziału.

2. Referat organizacji i sprawozdawczości:
  a) prowadzi sprawy gospodarcze i budżetowe wydziału w ścisłej współpracy z Wydziałem Budżet. Gospodarczym Urzędu Wojewódzkiego,
  b) organizuje konferencje periodyczne i doraźne i prowadzi ich terminarz,
  c) opracowuje wnioski i zarządzenia w sprawie współdziałania władz i urzędów w zakresie akcji osadnictwa,
  d) stawia wnioski odnośnie konieczności przeprowadzenia inspekcji w terenie, względnie przeprowadza inspekcję przez swoje organa,
  e) stawia wnioski w sprawie usprawnienia akcji osiedleńczej,
  f) prowadzi centralną ewidencję osadników, którym przydzielono gospodarstwa rolne lub inne nieruchomości poniemieckie,
  g) opracowuje sprawozdania dotyczące chłonności ludnościowej miast i wsi oraz sprawozdania o przebiegu i wynikach akcji osiedleńczej,
  h) uczestniczy w pracach Wojewódzkiej Komisji Weryfikacyjnej Osadnictwa i nadzoruje działalność powiatowych komisyj weryfikacyjnych osadnictwa;

3. Referat zażaleń:
  rozpatruje zażalenia osadników na działalność organów osiedleńczych.

II. Oddział Osiedleńczy:

1. Referat osadnictwa wiejskiego:
  a) zbiera dane odnośne liczby, wielkości i stanu gospodarstw rolnych, nieobsadzonych w poszczególnych powiatach, z podziałem na gospodarstwa o zabudowie zdatnej do użytku bądź wymagającej naprawy (remontu) lub odbudowy i na tej podstawie kieruje rozmieszczeniem osadników rolnych,
  b) zgłasza do Urzędu Ziemskiego wnioski o przeprowadzenie parcelacji większych gospodarstw i folwarków tam, gdzie istnieją dostateczne możliwości osadzenia rodzin osadników — parcelantów w zabudowaniach folwarcznych lub innych tymczasowych, oraz wnioski o przeprowadzenie innych niezbędnych prac regulacyjnych (upełnorolnienie, komasacja itp.),
  c) ustala po uprzednim porozumieniu z Okręgowym Zarządem Państwowym Nieruchomości Ziemskich wykaz folwarków do zagospodarowania przez spółdzielnie parcelacyjno osadnicze i przekazuje te folwarki spółdzielniom,
  d) ustala liczbę i określa sposób rozmieszczenia na terenach wiejskich osadników z zawodów pozarolniczych niezbędnych do obsługi ludności rolniczej.
  e) stawia wnioski w sprawie naprawy i odbudowy gospodarstw zniszczonych,
  f) opracowuje plan i stawia wnioski w sprawie racjonalnego uregulowania specjalnych rodzajów osadnictwa wiejskiego (gospodarstwa ogrodnicze, rybackie, robotników leśnych).

2. Referat osadnictwa przemysłowego i miejskiego:
  a) zbiera dane dotyczące ilości i rodzaju przedsiębiorstw i zakładów przemysłowych, rzemieślniczych i handlowych, unieruchomionych w poszczególnych miastach, z podziałem na nadające się do natychmiastowego uruchomienia i wymagające odbudowy oraz dane dotyczące niedoboru miast w zawodach samodzielnych i na tej podstawie kieruje rozmieszczeniem osadników miejskich,
  b) stawia wnioski odnośnie uruchomienia uszkodzonych warsztatów pracy,
  c) nadzoruje i kontroluje działalność władz kwaterunkowych w zakresie dysponowania lokalami mieszkalnymi.

3. Referat pomocy kredytowej i rzeczowej dla osadników:
  a) ustala potrzeby i stawia wnioski w sprawie wysokości, sposobu i warunków udzielania kredytu pieniężnego i rzeczowego dla osadników,
  b) stawia wnioski co do ulg podatkowych dla poszczególnych kategorii osadników,
  c) stawia wnioski co do rozdziału pomiędzy osadników inwentarza żywego i martwego z dostaw zagranicznych bądź z innych źródeł,
  d) wydaje dyrektywy Okręgowemu Urzędowi Likwidacyjnemu w sprawie przydzielenia ruchomego mienia poniemieckiego osadnikom na warunkach ustalonych odrębnymi przepisami, w szczególności w zakresie narzędzi i maszyn niezbędnych dla uruchomienia i prowadzenia warsztatów pracy oraz przedmiotów gospodarstwa domowego,
  e) rejestruje finansowe roszczenia osadników-repatriantów z racji utraconych rent i emerytur, posiadanych walorów państwowych Związku Sowieckiego itp.

III. Samodzielny referat osadnictwa wojskowego:
  a) utrzymuje łączność z Pełnomocnikiem Wojska dla spraw osadnictwa wojskowego przy D. O. W. w sprawach pomocy ze strony wojska dla osadników wojskowych oraz celem ustalania liczby demobilizowanych żołnierzy, reflektujących na przydział osad na ziemiach odzyskanych,
  b) planuje rozmieszczenie osadników na terenach wyznaczonych odrębnymi przepisami dla osadnictwa wojskowego, rezerwując odpowiednią ilość obiektów dla zdemobilizowanych żołnierzy,
  c) współdziała ze Związkiem Osadników Wojskowych w sprawach organizowania wśród osadników wojskowych życia gospodarczego i społecznego.

IV. Samodzielny referat dla spraw repatriacji Niemców:
a) ustala kolejność repatriowania ludności niemieckiej według grup zawodowych, miejsca zamieszkania i potrzeb życia gospodarczego,
b) uzgadnia akcję repatriacyjną Niemców z akcją osiedlania ludności polskiej.

§ 4.

Czynności referatów osiedleńczych w starostwach.

Zakres działania referatów osiedleńczych obejmuje:
1. prowadzenie bieżąco ścisłej ewidencji nieobsadzonych gospodarstw rolnych i innych warsztatów pracy na wsi i w mieście:
   a) nadających się do natychmiastowego obsadzenia,
   b) nadających się do obsadzenia po dokonaniu remontu lub odbudowy;
2. planowanie rozmieszczenia osadników na terenie powiatu,
3. wprowadzenie za pośrednictwem organów P. U. R. osadników w użytkowanie nieruchomości poniemieckich w gminach miejskich i wiejskich na podstawie protokółów zdawczo-odbiorczych; protokóły winny być spisywane w obecności przedstawiciela Urzędu Ziemskiego bądź Zarządu Miejskiego,
4. przechowywanie wtórników protokółów zdawczo-odbiorczych i innych dokumentów, mogących mieć znaczenie przy nadawaniu osadnikom tytułów własności,
5. opiniowanie zgłoszeń osadników o przydział (najem) zakładów przemysłowych i lokali handlowych oraz o przydział poniemieckiego mienia ruchomego,
6. nadzorowanie i kontrola władz kwaterunkowych.
7. ustalanie potrzeb osadników w zakresie pomocy kredytowej i rzeczowej oraz zgłaszanie wniosków.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

PRZETARG.

Delegatura Ministerstwa Przemysłu na Śląsk Opolski, Akcja Specjalna F. I. O. P. Z. O. w Gliwicach, przy ul. Zygmunta Starego 11-a zawiadamia niniejszym, *iż w 14 dni od daty niniejszego ogłoszenia* zostaną sprzedane z przetargu:
a) około 1000 sztuk rowerów zdekompletowanych, częściowo uszkodzonych,
b) około 100 sztuk motocykli niekompletnych i częściowo uszkodzonych,
c) około 150 sztuk zegarów różnych typów, używawanych i częściowo uszkodzonych,
d) około 500 kg łańcuchów różnych wymiarów,
e) większa ilość używanych kaloryferów.

Przedmioty pod a, b, c, d, są do obejrzenia na miejscu w składach portu Gliwickiego, zaś pod e) na miejscu w Raciborzu.

Dla reflektujących na kupno wyda Delegatura Ministerstwa Przemysłu osobne zezwolenie na obejrzenie wyżej wymienionych artykułów. 2/P.

Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski ogłasza

PRZETARG PUBLICZNY

na roboty adaptacyjne (budowlane i instalacyjne) w budynku Gospody Polskiej w Katowicach przy ul. Jagiellońskiej nr 17.

Termin składania ofert upływa 27. maja 1946 r. o godz. 12-tej w Urzędzie Wojewódzkim pokój 514.

Podkładki ofertowe można nabywać codziennie w godz. urzędowych w Urzędzie Wojewódzkim pokój 538.

Bliższe szczegóły na tablicy urzędowej Wydziału Odbudowy.

Z Wojewodę:
(—) inż. R. Maryniarczyk. Naczelnik Wydziału.

Wywołanie.

Franciszek Przybytek kolejarz i jego żona Magdalena Przybyt zamieszkali w Łaziskach Średnich wnieśli o unieważnienie listu wystawionego dnia 14. 9. 1937 r. przez Sąd Grodzki w Mikołowie, opiewającego na kwotę 8000 zł. w złocie na rzecz Kasy Zasiłków Pośmiertnych dla urzędników i robotników przy Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Katowicach, zapisano na nieruchomości Łaziska Średnie wykaz Liczba 213, należące do Franciszka i Magdaleny Przybytków.

Posiadacza powyżej opisanego listu hipotecznego wzywa się do przedłożenia go w Sądzie Grodzkim w Mikołowie, ul. Kościelna 12, pokój nr. 19, najpóźniej *do dnia 30. IX. 1946 r. godzina 9-ta*, gdyż w przeciwnym razie nastąpi uznanie tego listu hipotecznego za nieważny.

Osoby, które mogłyby udzielić wywiadu w sprawie powyżej opisanego listu hipotecznego wzywa się, aby doniosły o tym do Sądu Grodzkiego w Mikołowie, pokój nr. 19, najpóźniej w dniu terminu wywoławczego.

1/P. Sędzia Grodzki.

ZGUBIONE DOKUMENTY.

Unieważnia się zgubione zaświadczenie na motocykl Nr. Pr. 7377, wystawione przez Okręgowy Urząd Samochodowy Katowice na Powiatowy Komitet P. P. S. Niemodlin. 11

Unieważnia się skradzione prawo jazdy na wszelkie pojazdy mechaniczne wydane przez Wojewódzki Urząd Samochodowy w Krakowie na nazwisko Solasz Marian. 22

Unieważnia się zgubiony dowód rejestracyjny samochodu ciężarowego marki „Praga" Nr. Pr. 7192 wystawione przez Okręgowy Urząd Samochodowy w Katowicach na Okręgową Mleczarnię Spółdzielczą w Bielsku. 23

Unieważnia się skradzioną Legitymację wydaną przez Centr. Zarząd Przemysłu Węglowego na nazwisko Korner Maria, Siemianowice, Staszyca 5. 24

Unieważniam skradzioną legitymację służbową Nr. 2825/2 wydaną przez Dyrekcję Okręgu Poczt i Telegrafów w Katowicach na nazwisko Pilarz Leokadia, zamieszkała Dąbrowa Górnicza, Limanowskiego 22. 25

Unieważnia się zgubiony dowód tożsamości konia wystawiony przez Zimera Maksymiliana w Mikołowie na Cegielnię Parową kopalni Hugona w Kochłowicach pod zarządem państwowym. 26

Unieważnia się zgubiony dowód rejestracyjny samochodu ciężarowego marki „Ford" nr. C. 67190 wystawiony przez Okręgowy Urząd Samochodowy Katowice na Rudzkie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego w Rudzie Śląskiej. 27

RED. I ADMIN.: Urz. Woj. Śl.-D., ul. Jagiellońska 25 I. p. red.-pok. 241, tel. 414 i 452, adm.-pok. 212, tel. 356. *ZA REDAKCJĘ: Dr. Piotr Bałowski.*

PRENUMERATA: Roczna 360,— zł, półroczna 180,— zł, kwartalna 90,— zł. Prenumerata powinna być opłacana najpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem każdego kwartału. Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów Śląsko-Dąbrowskiego Dziennika Wojewódzkiego należy wnosić do właściwych urzędów pocztowych lub Administracji niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru; późniejsze reklamacje będą uwzględniane tylko po uiszczeniu ceny reklamowanego numeru. Cena numeru pojedynczego jest zależna od objętości numeru.

CENY OGŁOSZEŃ: Za 1 mm szpalty redakcyjnej szerok. 82 mm 4,— zł. druk borgis lub petyt. Tabelaryczne i cyfrowe za 1 mm szpalty 50% więcej. O zagubionych dokumentach za wyraz 2 zł, najmniejsze ogłoszenie w tym dziale 20 zł. Ogłoszenia drukuje się po uiszczeniu całkowitej należności przy zamówieniu. Za terminowy druk ogłoszeń wydawnictwo nie odpowiada. Rękopisów nie zwraca się.
Wszelkie należności z tytułu prenumeraty i opłat za ogłoszenia uiszczać należy wyłącznie za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędności Oddział w Katowicach na konto czekowe Nr III-4121. Do inkasa należności nikt nie jest upoważniony. **Cena 16,— zł.**

Tłoczono w Drukarni Państwowej Nr 1, (dawn. Drukarnia Urzędu Wojew. Śląsko-Dąbrowskiego), Katowice, Francuska 33, w podw., tel. 327-54
R 15098